

LETO 11 , ŠTEVILKA 4, DECEMBER 2006

ČASOPIS GASILCEV REGIJE LJUBLJANA I

LJUBLJANSKI

GASILEC

intervencije

POŽAR V CELJSKIH MESNINAH

na ognjeni črti

ANDREJ ŠTREMFE LJ

NOVO **MSA AUER PATENT** **» HITREJE IN VARNEJE «**

Adapter, ki se namesti med tlačno posodo in reducirnim ventilom dihalnega aparata.

- Priklop je omogočen preko hitre spojke – alpha CLICK.
- Adapter je združljiv z vsemi obstoječimi MSA Auer dihalnimi aparati.
- Možna je tudi namestitev na polnilne letve kompresorskih postaj.
- Do 10- hitrejša namestitev tlačne posode v primerjavi s klasično.

MSA EUROPE

IZ ZALOGE VAM NUDIMO

**GASILSKA ZAŠČITNA
ČELADA HEROS-EXTREM**

rosenbauer

**GASILSKI ZAŠČITNI PAS
HABERKORN, TIPIZIRAN
S STRANI GZS**

**GASILSKE TLAČNE CEVI
»OSW«**

DOBRODOŠLI TUDI V NAŠIH POSLOVNIH PROSTORIH

LJUBLJANSKI

GASILEC

kazalo

AKTUALNO

letni pregled društev 2006 **5**

INTERVENCIJE

požar v Celjskih mesninah **6**

NA OGNJENI ČRTI

Andrej Štremfelj **8**

INTERVENCIJE

gozdni požar Šumka – Železna vrata – Trstelj, poročilo in pogled Zavoda za gozdove Slovenije **11**

IZOBRAŽEVANJE

slovenski gasilci uspešno sodelovali na vaji Eudanex 2006 **14**

VAJE

priprave za ukrepanje ob množičnih nesrečah **16**
 vaja »Eksplozija plina 2006« **18**
 sektorska vaja Vižmarje **19**

TEKMOVANJA

gasilsko tekmovanje članov Ljubljana **20**

WWW

www.gb-koper.si **22**

NAŠE STRANI

letovanje mladih gasilcev **23**
 izlet na Krim **23**
 gasilski kviz Regije Ljubljana I **24**
 obisk reševalne postaje Ljubljana **25**
 ko te zgrabi krč in jeza **26**
 izlet gasilskih veterank in veteranov GZL **27**

PREDSTAVLJAMO DRUŠTVA

prostovoljno gasilsko društvo Ljubljana - Vič **28**

OGNJENA ZGODOVINA

Rim v plamenih **31**

Zgoraj:
 Andrej Štremfelj
 Foto: LG

Naslovnica:
 Foto: Jošt Jakša

Spodaj:
 Gozdni požar Šumka -
 Železna vrata - Trstelj
 Foto: Milan Race

Ljubljanski Gasilec

Glavni urednik:

Jure Čokl

Namestnik gl. urednika:

Peter Roš

Odgovorni urednik:

Tone Podobnik

Uredniški odbor:

Jure Dolinar
 Urška Omers
 Matjaž Omahen
 Aleš Pečjak
 Aleš Zalaznik
 Dušan Bosnar
 Žiga Pavšič
 Peter Roš

Stalni sodelavci:

Oskar Neuvirt
 Gregor Križnik
 Mitja Gregorič
 Luka Pance
 Cveto Šumec
 Tine Žen
 Primož Bajec

lektor: Žiga Pavšič

oblikovanje: Dušan Bosnar

tisk: tiskarna Artelj

prelom: Tomyco d.o.o.

Naklada: 1500 izvodov

Izdajatelj: GZL

info@gasilskazveza-lj.si

www.gasilskazveza-lj.si

Kontaktna številka:

051/693-191

Naslovi e-pošte:

urednik@gasilskazveza-lj.si

narocnine@gasilskazveza-lj.si

pisma.bralcev@gasilskazveza-lj.si

Ljubljanski gasilec je brezplačen za PGD iz Gasilske zveze Ljubljana

uvodnik

**Peter
Bernik**

Že dolga leta na takšen ali drugačen način spremljam dogodke, ki se odvijajo v gasilski organizaciji. Večina izmed njih je v obrobnih krajih razen cerkvenih slovesnosti tudi ena večjih prireditev, ki zaznamuje ali čas ali ljudi ali oboje ob različnih dosežkih - jubilejih, slovesnostih iz teh ali drugih namenov .

Gasilci imamo v navadi, mogoče celo že v genih, tradicionalno izpeljati prireditve po njihovem pomenu s pomembnimi gosti, funkcionarji, politiki, škofom ali župnikom, kakor pač pritiče posameznemu prazniku, slovesnosti, pomembnosti in jasno možnostim, pa vplivom, kdo bo koga pomembnega uspel povabiti - od občinskih do državnih funkcionarjev.

Prireditve se organizira na eminentnem mestu s prostorno razkošnim prireditvenim prostorom, morda mimohodom, za eminentne goste se priskrbi tudi senco na privzdignjenem mestu, ostali udeleženci pa se ponavadi razporedijo po svetlem, sončnem prostoru ogretem na 35 stopinj, kjer se jim po dolgem seznamu našteva vse udeležence, slavne predstavnike te organizacije kot tovariše iz drugih organizacij. Pred leti me je nek znanec vprašal, kaj naj pomeni vse to nepregledno naštevovanje gospoda župana, pa tovariša predsednika gasilske zveze, pa tovariša poveljnika gasilske zveze, pa gospoda tega in tega iz krajevne skupnosti, pa gospoda župnika, pa tovariša predsednika pobratenega društva. Odgovoril sem mu z besedami našega gasilskega tovariša Franceta Panceta – tovariši v gasilstvu ostajamo zato , ker ne bi nikdar zaupali nekim gospodom, da bi nam pridržali lestev, ko bomo z nje gasili, saj od gospoda ne moreš pričakovati, da bo to delal tako kot je treba in toliko časa kot bo treba. Pa mislim, da je razumel, ker je bil tudi sam gospod direktor!

Prireditve teče, vrstijo se govori, ki jih imajo nekateri že kar v reciklirani obliki in menjajo samo imena pa nekatere številke vse drugo pa je stalnica. Pozornost brezštevilmega zehajočega občinstva pa trpeče čaka na hladno pivo.

Prireditve - prevzem novega gasilskega vozila. Društvo se trudi nekaj let, da bo zamenjalo 30 let staro vozilo. Zbirali so sredstva na sto načinov, določen delež je prispevala tudi občina, pa gasilska zveza, pa botri in donatorji, pa še občani, pa novoletne nabirke, pa mogoče še malo kredita ali sodobnega lizinga in vozilo je sedaj tu pred nami ! Lepo okrašeno, RAL3000 barva se sveti na prireditvenem prostoru . Napovedovalec se trudi, da vsaj dvakrat prebere vse zaslužne. Pa nihče ne omeni, da so ti skoraj eni in isti, pa čeprav so občani vedno omenjeni na zadnjem mestu .V resnici pa je občina prispevala iz sredstev, ki so bila pobrana občanom na tak ali drugačen način preko davkov in prispevkov, gasilska zveza je sredstva spet dobila iz Požarnega sklada, ki so ga vsakemu zavarovancu - občanu, podjetniku , firmi zavedli na zavarovalno polico, ko je zavaroval določeno premoženje. Ta sredstva so se prenesla in se plansko namenila v te namene in nihče ni prispeval ničesar iz svojega žepa – razen občanov!

Tu so tudi sredstva donatorjev in posameznikov, ki so jih dali bodisi iz svojih privarčevanih osebnih sredstev in to so lahko še dodatna sredstva , ki so prišla po tretji poti do društva za investicijo. Člani društva pa so s svojo strokovnostjo, prostim časom, odgovornostjo, željo in potrebo s svojim lastnim časom, celo prevozi na lastne stroške bili zaslužni, da se je izpeljal ta projekt. Teh ponavadi ni na seznamu zaslužnih! Ko se delijo zahvalne listine, pa spominska darila, pa zahvale v različnih oblikah predstavnikom občin in zvez pa se mi utrne največkrat žalostna misel – le kaj je gasilcem, ali nimajo občutka, ali je res potrebno še eno ponižanje, da se zahvaljujemo vsem tistim, ki so dejansko sklade občanov tokrat usmerili v ta projekt? Drugič bo šlo v kaj drugega, ko se bodo spet nabrala sredstva.

Potem pa je povabljen še župnik, da blagoslovi novo pridobitev. Gasilci ne znajo niti izreči amen, niti kaj več. Le zakaj ga vabijo v to množico, ki odsotno spremlja dogajanje? So pa nekateri župniki le toliko bolj dojemljivi, da sami uredijo v nekaj minutah opravijo svoj blagoslov, ker svoje občane že toliko poznajo in vedo, kako se naj vedejo na takih dogodkih. Žalostno. In ker župniki težko odrečejo tako uslugo, je obnašanje prisotnih največkrat res graje vredno!

Za konec pa tole – gasilci in vse enote uprave za zaščito in reševanje spadamo v okviru MO v isti sistem. Ali je kje državljan, ki se bo spomnil slovesnosti ob prevzemu modro – rumenih vozil, s katerimi se dnevno prevažata velika falanga uslužbencev Uprav za zaščito in reševanje? Kje se dobijo sredstva za ta vozila, ki se jih vsakih nekaj let menja z zahtevnimi izvedbami terenskih vozil, ki verjetno spet ne končajo vsa, četudi že rabljena, v gasilskih domovih? Nikomur ni treba prosjačiti za denar po hišah, prirejati veselice, gnjaviti donatorjev, firm in podjetnikov. Vse pride samo po sebi, plan in finančna sredstva so zagotovljena, zaslužni verjetno niti ne izvedejo blagoslova in priporočila šoferjev ter vozil svetemu Krištofu ali svetemu Florjanu. Od tu naprej prihajajo Patrie, helikopterji, tanki in topovi, taka in drugačna zahtevna vozila za mirovne ekspedicije po svetu. Naj mi bo ob 15. letnici osamosvojitve dano spomniti vse bralce tega prispevka - tanke in granate, ki so napadle slovenske enote teritorialne obrambe in pripadnike policije, smo kupili z našimi prispevki in davki, ki nam jih je prejšnja država pobirala celih 45 let.

Razmišljajmo, razmišljajmo! Naj se o dejstvih razmisli ob vsaki taki vrhunski ali skromni prireditvi – komu je namenjena, zakaj in kdo je zaslužen, pa ne bo več toliko ponižanj – tako zaslužnih gasilcev kot župnikov!

letni pregled društev 2006

Iztok Zajc

Vsako leto, v mesecu novembru, se opravi letni pregled društev. Pri tem se poskuša s točkami ovrednotiti njihovo celoletno dejavnost. Pri pregledu društva se člani komisije Gasilske zveze Ljubljana (predsednik, oba podpredsednika, oba podpoveljnika, poveljnik sektorja in poveljnik) razdelimo delo, tako da "modri" del komisije da večji poudarek pregledu administrativnega poslovanja gasilskega društva, "rdeči" del pa operativi, še posebno delovanju tehničnih naprav, s katerimi razpolaga društvo. Način in postopek pregleda je opredeljen v dokumentu Točkovnik, ki ga je sprejelo predsedstvo GZL (zadnja dopolnitev 13.12.2005). Pred pregledi obvestimo vsa gasilska društva o datumu in uri pregleda, da se nanj lahko primerno pripravijo. Ker pa je, zaradi velikega števila gasilskih društev (35), potrebno prej pripraviti časovni raspored, so nekatera društva na vrsti prej, druga kasneje. Pri pripravi rasporeda upoštevamo, čim

krajšo pot komisije. Tako pregledi potekajo tri popoldneve in en cel dan.

Ob letošnjih pregledih je bilo opaziti, boljše razpoloženje v gasilskih društvih. Morda je temu vzrok novejša oprema, s katero so se društva opremila v zadnjih nekaj letih. Predvsem je bil narejen velik napredek pri osebni zaščitni opremi in pri nabavi gasilskih vozil. V tem mandatnem obdobju se je nabavilo že več kot 300 kompletov intervencijske zaščitne opreme (Poročilo o nabavljeni osebni zaščitni opremi, MOL OZRKO). In če bomo lahko nadaljevali, s takimi sredstvi, imamo veliko možnosti, da dosežemo potrebno količino po posameznem gasilskem društvu, kot nam to nalaga Uredba o opremljanju. Ker se posodablja tudi tehnične naprave, ni bilo ob pregledih opaziti posebnega problema pri zagonih naprav in tudi ne pri vzdrževanju teh naprav.

Pri pregledih administrativnega poslovanja se bomo na GZL morali opremiti s sodobnejšo tehnologijo in

pri vsakem društvu sproti preveriti ažurnost pri podatkih, ki jih zbiramo v računalniškem programu Vulkan. Samo ta način se mi zdi primeren in seveda tudi ekonomičen za vse korektno spremljanje dela gasilskega društva. S tem se bomo izognili nepotrebemu tiskanju posameznih dokumentov in dosegli neposreden vpogled. Seveda pa to ne pomeni, da v društvih ne bo več potrebno voditi finančnega poslovanja in s tem povezanih poslovnih knjig. Posebno poglavje so zgodovinski dokumenti (na primer matična knjiga članstva), za katero smo prepričani, da jo je potrebno še naprej voditi tudi v klasični obliki knjige.

V celoti je bilo pri pregledih gasilskih društev v letošnjem letu opaziti določen napredek pri vzdrževanju naprav in tudi pri administrativni urejenosti, kar je nenazadnje razvidno tudi iz rezultatov pregledov. Le upamo lahko, da se bo ta trend v prihodnje tudi nadaljeval.

gasilci.org

HazMat
Training program
3

HazMat training program
Usposabljanje ob nesrečah z nevarno snovjo v slovenskem jeziku.
Računalniški program na CD romu bo na voljo novembra.
Informacije na Gasilski zvezi Slovenije in na www.gasilci.org

požar v Celjskih mesninah **Milan**

Kroflič

Foto: Novi tednik & Radio Celje, Radio Fantasy Celje

kratek opis PGE Celje:

Poklicna gasilska enota Celje je bila ustanovljena leta 1955, sedež enote je na Dečkovi cesti 36 v Celju. Je osrednja gasilska enota v MO Celje ter enota širšega pomena za posredovanje ob nesrečah v prometu ter ob nesrečah z nevarnimi snovmi. V svojih vrstah zaposluje 32 poklicnih gasilcev, ki so razdeljeni na 4 izmene po 8 gasilcev.

kratek opis podjetja Celjske mesnine:

Podjetje leži v severnem delu Celja v naselju Trnovlje pri Celju, naslov je Cesta v Trnovlje 17. Podjetje se ukvarja z mesno industrijo in sicer z zakolom živine ter predelavo mesa. Kompleks podjetja je sestavljen iz več zgradb, katere so med seboj povezane. V objektih ni nameščenih gasilnih ali drugih naprav za javljanje požarov. Nameščene imajo samo ročne gasilnike ter zunanjo hidrantno omrežje. Skupna površina objekta je ca. 5000 m².

opis intervencije v podjetju Celjske mesnine d.d.:

17.10.2006 ob 8:36 uri je PGE Celje sprejela klic s strani varnostne službe Celjskih mesnin, da je prišlo v skladiščnih prostorih podjetja do požara.

Službujoča IV. izmena pod vodstvom vodnika Zorana Kejžarja je izvozila ob 8:37 s tremi vozili in sicer GVC-C-CO₂

24/40, GVC 24/50 ter GVC 24/70. Na kraj dogodka so prispeli ob 8:40.

Po informacijah s strani delavcev podjetja naj bi požar izbruhnil v prvem nadstropju zaradi avtogenega razreza kovinskih instalacij pri vzdrževanju hladilnice. Vzdrževanje objekta je izvajalo podjetje Dinos, kateri so poskušali požar pogasiti sami z gasilniki. Vnela se je izolacija hladilnice, katera je sestavljena iz stiropora ter bitumna, obdana pa z dvema plastema pločevine skupne debeline 6 mm. Požar se je širil iz vzhodnega proti zahodnem delu objekta. Požar se je širil tudi po notranjosti ter se kasneje prebil na zunanjo stran na južnem delu skladišča. Južna stena objekta je bila obdana z aluminijastimi ploščami, pod katerimi je bil nameščen še dodatni sloj izolacijskega materiala (stiropor, bitumen ter aluminijasta prevleka). Zaradi izolacijskega materiala se je razvijal gost črn dim, kateri se je zaradi vetra širil proti jugu v smeri mestnega jedra. Med širjenjem požara iz vzhoda proti zahodu se je požar zaradi konstrukcije objekta razširil tudi na spodnjo etažo, kjer je bilo skladiščeno meso, pripravljeno za predelavo. Požar strešne konstrukcije ni prebil, ker je bila streha sestavljena iz siporeksa z armiranim železom, iz notranje strani enako izolirana kot stene hladilnice, na zgornji strani siporeksa pa dodatna plast izolacije stiropora in bitumna. Po izjavah direktorja podjetja je bilo v požaru uničenega skupaj 50 ton mesa, požar je zajel ali uničil približno 2000 m² skla-

diščnih in drugih prostorov, skupna škoda naj bi znašala 500 milijonov tolarjev.

taktični nastop enot:

Po opravljenem ogledu in zbranih informacijah, se je vodja intervencije odločil, da pošlje v objekt tri napadalne skupine z nalogo pregleda objekta in gašenje požara. Gost dim in nezadostne informacije o strukturi objekta ter o razsežnosti požara so vodile k odločitvi, da prva napadalna skupina opravi ogled situacije v notranjosti, druga napadalna skupina pa iznese plinske jeklenke, katere so po informacijah zaposlenih bile v neposredni bližini izbruha požara.

Med tem časom ko je druga napadalna skupina iznašala jeklenke, je prva napadalna skupina opravila ogled situacije. Na podlagi teh informacij se je vodja intervencije odločil, da na kraj dogodka vpokliče še dežurno ekipo 4 gasilcev z ALK ter GVC 8/24.

Tretja napadalna skupina je šla na severno stran objekta, kjer je požar prebil okna in ogrožal del objekta in strešne konstrukcije, v katerem je nameščena hladilna naprava s skladiščem amoniaka. Preko prenosne lestve je napadalna skupina opravila napad preko strehe in s tem preprečila širjenje požara preko strešne konstrukcije proti severu. Ko so požar iz zunanosti omejili so preko oken vstopili v prvo nadstropje in izvajali notranje gašenje z nalogo, da preprečijo širjenje požara proti zahodnem delu objekta.

Ob 8.53 uri vodja intervencije od ReCO zahteva aktiviranje dodatnih sil iz vrst Gasilske zveze Celja, ker v hidrantnem omrežju ni bilo dovolj pritiska za nemoteno oskrbo vozil z gasilno vodo.

Ob 8.55 uri prispe na kraj dogodka še dežurna ekipa PGE Celje z dvema voziloma. V času med aktiviranjem dežurne ekipe ter prihodom na kraj dogodka je požar prebil zunanjo steno na južni strani objekta. Vodja odredi gašenje z ALK ter odstranjevanje aluminijastih plošč s stene objekta.

PGE Celje, prva in druga napadalna skupina po iznosu jeklenk, pričneta s gašenjem požara. Pri tem se prebijajo v pritličju proti severozahodnemu delu objekta in presekajo požar in njegovo širjenje proti upravni zgradbi ter proti ostalim proizvodnim prostorom.

PGE Celje na južni strani preko ALK prične z odstranjevanjem aluminijastih plošč in gašenjem na zunanji strani objekta. Na strehi objekta se izvede odpiranje strehe. Na zahodnem delu se streha odpira z namenom za presek požara, na vzhodni strani pa se napravi več odprtin za odvod dima in temperature iz notranjosti objekta.

Prve enote PGD, katere so prispele na požarišče, se usmerjajo v dobavo vode za vozila, iz katerih se oskrbujejo napadalne skupine. Nemoteno kasnejšo dobavo vode se izvede iz hidrantnega omrežja sosednjega podjetja Klasje Celje.

PGD zagotovijo dodatne notranje napadalne skupine ter pričnejo s gašenjem požara preko strehe s severne strani.

Pogled na južni del objekta

Vodja intervencije ob 9:30 aktivira še 4 gasilce iz PGE Celje, kateri skrbijo za logistiko, prevoz dihalne tehnike, polnjenje IDA v enoti ter dovoz ostale potrebne tehnike in opreme.

Na južnem delu objekta, kjer PGE z avto lestvijo odstranjuje aluminijaste plošče, enote PGD izvedejo tri zunanje napade z nalogo preprečenja širjenja požara proti zahodu oziroma proti upravni zgradbi.

Ob prihodu ALK PGD Vojnik se izvede še drugi napad preko lestve na južnem delu z nalogo odstranjevanje aluminijastih plošč ter gašenje. Zaradi tehnične okvare ALK PGE se aktivira še ALK podjetja Elektro Turnšek, katera nadomesti lestev PGE.

Ob 10:40 smo požar lokalizirali, pogasili pa ob 11:50. Prve enote so pričele požarišče zapuščati ob 13:00. Na požarišču sta ostali dve enoti PGD ter ekipa PGE, ki so izvajale prezračevanje prostorov z nadtlječnimi prezračevalniki ter iskanjem in gašenjem žarišč. Intervencija se je zaključila ob 16:10.

aktiviranje enot PGD, tehnika:

- Ob 9:00 se aktivirajo enoti PGD Škofja vas, čas prihoda na kraj intervencije o 9.15 uri, z GVC 16/15, GVC 16/50 ter GV-1
- Ob 9:00 se aktivira PGD Celje – Gaberje, čas prihoda na kraj intervencije ob 9:30, z GVC 16/24
- Ob 9:02 se aktivira PGD Trnovlje, čas prihoda na kraj intervencije ob 9.20 uri z GVC 16/24, GV-1
- Ob 9:02 se aktivira poveljnika GZC, čas prihoda na kraj intervencije ob 9:20 uri, z GVZ-1
- Ob 9:15 se aktivira PGD Ljubecna, čas prihoda na kraj intervencije ob 9:38, z GVC 24/60
- Ob 9:25 se aktivira PGD Ostrožno, čas prihoda na kraj intervencije ob 9:34, z GVC 16/15, GV-1
- Ob 9:26 se aktivira PGD Lokrovec – Dobrova, čas prihoda na kraj intervencije ob 9:35, z GVC 24/60
- Ob 9:30 se aktivira dodatno moštvo PGE Celje, čas prihoda 9:35, z vozilom za prevoz tehnike in moštva
- Ob 9:47 se aktivira PGD Vojnik, čas prihoda na kraj intervencije ob 10:00, z ALK
- Ob 9:43 se aktivira PGD Žalec, v stanju pripravljenosti v domu za potrebe dodatne ALK
- Ob 10:30 se aktivira PGD Nova cerkev, čas prihoda na kraj intervencije ob 10:40 (poveljniki PGD Nova cerkev je izvozil z ALK, katera je v lasti podjetja Elektro Turnšek iz Celja)

težave pri gašenju:

Hidrantno omrežje podjetja ni delovalo oziroma tlak in pretok v omrežju ni bil

zadosten, zato se omrežja ni moglo uporabiti za namene gašenja in dobave gasilne vode. Največjo težavo pri gašenju notranjega požara je predstavljal gost dim in visoka temperatura. Notranje napadalne skupine so imele težave tudi z kovinsko konstrukcijo hladilnih komor, katera se je

Širjenje dima proti jugu – smer mestno jedro zaradi visoke temperature hitro deformirala in ogrožala gasilce pri gašenju. Na zunanji strani objekta se je po odstranitvi aluminijastih plošč pojavila težava s pločevino oziroma steno hladilnih komor, katero z gasilskim orodjem ni bilo možno odstraniti.

skupno število moštva in tehnike:

PGE Celje 16 gasilcev s 7 vozili
 PGD GZ Celje 26 gasilcev s 14 vozili
 PGD GZ Vojnik Dobrna 3 gasilci z 2 voziloma
 PGD Žalec 3 gasilci – stanje pripravljenosti

Pogled na vzhodno stran objekta

Andrej Štremfelj

Foto: LG

Letos ste postali predsednik Združenja slovenskih poklicnih gasilcev. Kako vplivno je združenje danes v primerjavi s časi, ko je nastalo?

Slovenski poklicni gasilci so med tremi kandidati izvolili mene za predsednika ZSPG, funkcijo pa prevzamem 1. januarja prihodnje leto. Združenje je še vedno mlada organizacija, ki deluje enajsto leto, torej brez neke dolgoletne tradicije. Dobro se spomnim, ko se je porodila ideja o ustanovitvi nekega Združenja ali Zveze, ki bi skrbelo za strokovno povezovanje in izmenjavo izkušenj med poklicnimi gasilci. To vlogo je do neke mere, tudi na strokovnem področju, imel sindikat. Tako so se predstavniki sindikata dogovarjali npr.: o obliki delovne uniforme ipd. Vsem je bilo jasno, da za stroko sindikat le ni prava inštitucija in da ima povsem drugačne naloge. S kolegom črtom Praprotnikom sva, leta 1994, pridobila statut Slovenskega združenja za požarno varnost in ga nato prilagodila za naše potrebe. Eno leto, do ustanovnega občnega zbora, sem nato vodil iniciativni odbor za ustanovitev Združenja. Spomnim se tudi takratnega direktorja Gasilske brigade Koper, ki me je na začetku delovanja Združenja opozoril, naj bom pripravljen, da bo v nekaj letih organizacija, po začetni vnemi, doživela zaton, nato pa bo postopno rasla in se razvijala. Upam trditi, da smo to krizo preboleli brez večjih pretresov in da je danes Združenje aktivno in se razvija v pravo smer. Zadnji Zakon o gasilstvu nas obravnava kot enakovrednega partnerja, to pa pomeni, da se o strokovnih zadevah upošteva tudi naše mnenje.

Se vaša vizija razvoja ZSPG in njegove vloge razlikuje od vašega predhodnika? V čem?

Kolega Ložnar in pred njim kolega Orhini sta, s svojim načinom delovanja, Združenja vodila v pravo smer. Če statut ne bi predvideval le dvakratnega mandata, bi podprl kolega Ložnarja za naslednji mandat. To dejstvo govori, da bom nadaljeval delo mojega predhodnika. Poleg tega pa sem v svojem "predvolilnem boju" zapisal, da bom še izboljšal informiranje članov ZSPG in javnosti. Poudarek bom dal na še kakovostnejše izobraževanje v rednih in dopolnilnih programih in s tem tesno sodelovanje z Gasilsko šolo. S še aktualnim predsednikom kolegom Ložnarjem, sem se tudi že sporazumel, da bo nadaljeval z delom na nekaterih strokovnih področjih.

Gotovo imate načrte za prihodnost ZSPG. Kateremu področju želite nameniti največjo pozornost in zakaj?

Kot sem že omenil, bom veliko pozornost namenil izobraževanju in tesnem sodelovanju z Gasilsko šolo. Sodelujem že v delovni skupini za pripravo Višje strokovne šole. Pri obveščanju gasilcev in javnosti pa Vas ob tej priliki vabim in prosim za sodelovanje. Poleg tega imam željo, da za mizo ali pa kako drugače združim strokovne vodje, vodje izmen, namestnike, vodje skupin in druge ki vodijo intervencije. Po večjih, tehnično zahtevnejših in odmevnejših intervencijah bi bile dobrodošle analize in izmenjava izkušenj.

Jure Čokl

In zakaj?

Če pogledaš v gasilsko enoto, koliko je sodobne tehnike, ko spremljaš raznovrstnost in zahtevnost intervencij, ker ljudje niso več zadovoljni s kakršnokoli pomočjo ampak pričakujejo kvaliteto, kmalu spoznaš, da potrebuješ stalno izobraževanje in izpopolnjevanje.

Se je vloga ZSPG do danes močno spremenila?

Veliko je bilo že povedanega. ZSPG ni stara organizacija in se njen razvoj in vloga stalno krepi. Še večjo vlogo bo organizacija imela, če bo za to zainteresirano čim več članov. ZSPG ne bo imelo nikdar neke izvršilne oblasti, ampak bo delovalo kot servis pri pripravi gradiv, svetovanju pri organiziranju in nabavi opreme itd.

Kaj v teh časih pomeni biti poklicni gasilec - predvsem imam v mislih nizke plače in premajhno število zaposlenih?

V manjših enotah je res problem, če že za nekoliko zahtevnejšo intervencijo potrebuješ pomoč prostih kolegov ali prostovoljnih gasilcev. S tem se izniči osnovna prednost za kvalitetno izvedeno intervencijo, to je stalna prisotnost in takojšen izvoz. Da ne bo pomote, s tem ne mislim, da se v manjših enotah ne trudijo posredovati kvalitetno, vendar pa, če zmanjka par rok, se velikokrat po nepotrebnem improvizira. Glede na težavnost poklica, tveganje in izpostavljenost so plače res nizke. Tu pa mora nastopiti sindikat. Toda kljub temu ti delo poklicnega gasilca

priraste k srcu, ker je dinamično, pestro in marsikomu bo želja postati poklicni gasilec kot nezaključen mozaik v življenju.

Ali menite, da se status poklicnega gasilca lahko v prihodnosti izboljša? Ima država za to sploh posluh?

Sem optimist in upam, da bomo dočakali dan, ko bomo tudi mi prišli na vrsto.

Ali ZSPG lahko doseže spremembe brez povezovanja z drugimi službami v sistemu ZiR?

ZSPG ni služba in ne operativna enota. ZSPG lahko le pomaga s svetovanjem pri organiziranju, izobraževanju itd, obvezno tudi v sodelovanju z drugimi organizacijami. Ni službe v sistemu ZiR, ki bi lahko nastopala samostojno. To trdim iz lastnih izkušenj, saj smo v Kranju, v dvanajstih letih, ustvarili zgledno sodelovanje z enoto nujne medicinske pomoči. Ravno tako dobro sodelujemo tudi z Gorsko reševalno službo - postajo Kranj in drugimi, zato rezultati niso izostali.

Poklicnih gasilcev je v Sloveniji okoli 500. Mnenja strokovnjakov so različna - eni trdijo da jih je dovolj zaradi velikega števila prostovoljnih gasilcev, drugi trdijo, da je številka vsaj dvakrat premajhna. Kje je resnica po vašem mnenju?

Naredimo primerjavo med podeželjem in mestom. Na podeželju v neki vasi deluje prostovoljno gasilsko društvo. Gasilski dom na vasi ima več funkcij. Mladi se skoraj obvezno vključijo v gasilske vrste, običajno se v gasilskem domu nahaja večnamenski družabni prostor, ki ga vaščani ne koristijo le za gasilske občne zборе. Člani v primeru požara ali druge nesreče gasijo in pomagajo svojemu sosedu, tudi še po končanem gašenju in reševanju. V mestu pa je drugače. Mladi imajo celo vrsto drugih aktivnosti in gasilski domovi bolj samevajo kot na vasi. Tisti, ki pa se vseeno odločijo za izrabo prostega časa pri gasilcih, pa mnogokrat pomagajo osebam, ki jih ne poznajo. Torej če povzamem, na vasi se izvaja pomoč sosedu in je nekaj samoumevnega, v mestu pa je pomagati obveza. Kolikor opazam na terenu je v primerjavi s podeželjem, v mestu večji problem z operativnim članstvom. Moje mnenje je, da bo verjetno potrebno v nekem obdobju v mestih, ki se tudi večajo, organizirati poklicne enote. Seveda pa brez podpore prostovoljnih gasilcev ne bo šlo, le motivirati jih bo potrebno na drugačen način.

Veliko je bilo in je še govora o sumljivem kadriranju poklicnih gasilcev.

Marsikdo je mnenja, da je ponekod dejstvo, da je kandidat prostovoljni gasilec, prej ovira kot pa prednost za kandidata. Kako komentirate te trditve?

Ne vem točno kakšno sumljivo kadriranje imate v mislih. Ni nobene ovire, če je kandidat prostovoljni gasilec, celo več, ima že nekaj osnov. Nihče te ne more in ne sme ovirati pri dejavnostih v prostem času. Vse pa je nato odvisno, kako ta človek jemlje poklic in hobi. Razlika je v tem, da če opravljaš poklic gasilca v enoti, moraš vedeti kje moraš biti ob 7:00. Dokler je tak poklicni gasilec v društvu le gasilec je vse v redu, zaplete pa se, ko tak človek prevzame odgovorno funkcijo. Ko pride do katastrofe bodo vse enote na terenu, ta gasilec pa bo vpoklican v službo. Prostovoljna enota ali zveza bo

Za območje Kranja velja, da sodelovanje ni dobro. Je to res? Kje so razlogi za to? Ali obstaja rešitev tega problema?

Ta trditev ne drži. Res je, da je v preteklosti prišlo do situacij, ki bi lahko ogrozile izvedbo intervencij. Primerilo se je, da se društvo ni odzvalo na poziv, ali pa da je avto s cisterno imel prazen akumulator in se niso mogli odzvati, ali pa so posredovali sami in je bil vprašanje katera škoda je večja, zaradi požara ali posredna zaradi gašenja. Bili so poizkusi vzporednega vodenja intervencij, ampak smo le to uspešno preprečili. V nekaterih primerih smo o tem opozorili odgovorne, a so zadeve spretno pometali pod preproge. V izogib takim dogodkom smo operativno delo na terenu uredili z usta-

v takem primeru ostala brez »komandanta«. So pač poklici za katere je določilo Zakona o gasilstvu, ki govori o dolžnostih delodajalca, da je dolžan omogočiti opravičeno odsotnost z dela, sporno. Kaj bi se zgodilo, ko bi vsi poklicni gasilci v eni enoti imeli še nek drug razpored v enotah ZiR. Podobno je tudi s poklicem policista, zdravnika, operativcem ReCo-ja.

Sodelovanje s prostovoljnimi gasilci je različno. Ponekod dobro, drugje slabo. Kako ga vidite vi?

Tam kjer je dela dovolj, je sodelovanje več in manj ko je dela več je konfliktov. Če manj izkušeni upoštevata nasvete starejšega po stažu in izkušnjah, zadeve lepo tečejo. Problem nastane, ko se pojavi gasilec z ene ali druge strani, ki je po nekaj intervencijah prepričan, da je pojedel vso gasilsko znanost. Takim pravim gasilec za 5 minut. V povprečju pa menim, da je sodelovanje operativcev dobro. Društvena dejavnost pa me ne zanima, vse spoštovanje pa do tistih pravih operativcev, ki tvegajo prostovoljno.

novitvijo Javne gasilske službe. V poveljstvu javne gasilske službe so poveljnik in dva podpoveljnika GZ MO Kranj, poveljnik CZ MO Kranj, štirje vodje izmen, poveljnik Javne gasilske službe pa je Strokovno vodja Zavoda. Poleg tega sodelujemo tudi drugače. Pozivanje operativnih gasilcev smo nadgradili s pozivi preko SMS – ov. V medijih ste mogoče zasledili, da gasilska vozila z vodo stara od pet do sedem let podarjamo prostovoljnim operativnim enotam. Tako društva pridejo do popolnoma dobrih vozil. Kdor želi mu servisirati gasilsko opremo. Pokrijejo le materialne stroške. Drugače pa mislim, da v Kranju ni nič bolj kritično kot drugje. GZ MO Kranj dela po svojem programu in mi imamo svojega. GZ izvaja svoj program izobraževanja, ko pa se izkaže interes, izpeljemo izobraževanje tudi pri nas. Članom društev iz GZ MO Kranj, je omogočeno, da preživijo dežurstvo na izmeni. Nekateri prostovoljne enote smo že, druge pa imamo v planu usposobiti za specialna dela (npr.: postavitve komand-

nega mesta in centra zvez, logistiko, postavitve plavajoče zavese, postavitve skočne blazine ipd.) Na splošno menim, da je sodelovanje operativcev kar na nivoju in dobro.

Kakšne pa so vaše izkušnje s prostovoljnimi gasilci? Tudi sami ste član prostovoljnega gasilskega društva.

Od leta 1974 sem tudi prostovoljni gasilec. Opravjal sem različne funkcije, od dela z mladino in kasneje operativne. Ker sem živel ob gasilskem domu, sem v njem preživel dneve. No prišel je čas, ko so funkcije prevzeli mlajši, sam pa sem več časa namenil poklicu in svoji enoti. Ker je dovolj mlajših operativcev, le včasih še zaidem na intervencijo, sem pa vedno na razpolago z nasveti.

Kakšna je po vašem mnenju razlika v med odnosoma GZS do prostovoljnih gasilcev in ZSPG do poklicnih gasilcev?

Ne vem, če se da primerjati obe organizaciji. GZS skrbi za člane od 7 leta pa do najstarejših veteranov. ZSPG pa ima v svojih vrstah le operativne člane.

Je GZS dejansko krovna organizacija gasilcev ali drži trditev, da je vodstvo izgubilo stik s članstvom, kar trdijo nekateri?

GZS je krovna organizacija prostovoljnih gasilcev. ZSPG je pred leti iz URSZR dobili jasen odgovor, da ne moremo biti člani GZS, ker je to zveza društev, poklicne enote pa so po večini organizirane kot Javni zavodi. Kakšno je stanje na relaciji GZS in članstvo ne vem, vem pa, da po Zakonu o lokalni samoupravi, za požarno varnost skrbi občina. Torej je operativni del članstva podrejen županu.

Mnogi so mnenja, da bi se moralo v GZS zgoditi nekaj podobnega kot se je v Planinski zvezi Slovenije, kjer so se gorski reševalci odcepili od matične zveze. Se z ugotovitvijo strinjate?

Dokler se bo vse vprek mešalo društveno dejavnost z operativno, bo teh »mnogih« vedno več.

Ali bi bilo možno združiti poklicne in prostovoljne gasilce pod eno krovno organizacijo?

Pred leti so že bile ideje o ustanovitvi gasilske zbornice. Sedaj vidim možnost v pokrajinah. V Kranju pa smo to že uredili z organizacijo operativne v Javni gasilski službi. V načrtu imamo tudi nadgradnjo le te. Lahko pa, oziroma moramo sodelovati povsod tam, kjer imamo iste cilje.

Sodelovanje z drugimi interventnimi službami se v zadnjih časih izboljšuje. Se morda bliža čas, ko bodo gasilci in reševalci nastanjeni pod isto streho, torej tako kot na primer v ZDA? Je to pri nas možno?

V sedanji ureditvi ni možno. Se je pa možno temu močno približati. V Kranju imamo veliko izkušenj s sodelovanjem z enoto NMP ZD Kranj. Sam osebno sem zelo ponosen na ta projekt sodelovanja, ki ga, z dr. Mitjem Mohorjem in Jožetom Prestorjem, ter z odlično ekipo enote NMP ZD Kranj že od leta 1995 dopolnjujemo in nadgrajujemo. Sodelovanje smo pripeljali na tak nivo, da ko se pojavimo na terenu, delujemo kot ena služba, kljub temu, da imamo sedeže enot na različnih krajih. Leta 2003 so na osnovi tega sodelovanja nastali Standardi ukrepanja, opremljanja in izobraževanja pri nesrečah na cesti in drugod, kjer se pojavljamo skupaj.

Medijska podoba gasilcev je v Sloveniji precej klavrna. Jo je možno izboljšati? Kako?

Če bi bili gasilci tako cenjeni kot v tujini, bi se tudi pisalo in poročalo drugače.

Kakšne so vaše izkušnje z mediji? V tujini imajo enote zaposlene ljudi prav za to področje, gre za tako imenovane "media officers". Kako je pri nas? Jih potrebujemo ali ne?

Oseba za stike z mediji bi velikokrat prišla prav. Ta oseba bi morala biti strokovno podkovana, torej z dolgoletnimi izkušnjami. Sedanja praksa je, da izjave za medije poda vodja intervencije.

Bi karkoli v svoji gasilski karieri spremenili, če bi lahko?

S tem znanjem in praktičnimi izkušnjami bi se trudil prej stvari postaviti na pravo mesto. Z bolj močnimi argumenti bi dokazoval teoretikom, kakšne so prave odločitve in postopki. Prej bi pričel z aktivnostmi sodelovanja med službami in organizacijami. Praksa je pokazala, da smo združeni skupaj, bolj močni in uspešni, predvsem za tiste, ki nas potrebujejo.

gozdni požar Šumka – Železna vrata – Trstelj, poročilo in pogled Zavoda za gozdove Slovenije

Foto: Još Jakša in Milan Race

Još Jakša, Milan Race

Pogorišče Šumka – Železna vrata – Trstelj se razteza na severnem robu Kraške planote, med Komnom, Škrbino in Branikom. Je drugi največji zabeležen gozdni požar na slovenskem. Po obsegu ga prekaša zgolj požar pri Selih na Krasu, ki se je leta 2003 opožaril 1.048 ha naravnega okolja.

Gozdovi na požarišču so po Območnem gozdnogospodarskem načrtu Območne enote Zavoda za gozdove Slovenije Sežana večinoma uvrščeni v I. in II. stopnjo požarne ogroženosti gozdov. Zato je bila že v preteklosti protipožarni preventivi namenjena velika pozornost. Na območju požarišča je bilo zgrajenih 3.200 m protipožarnih presek. Ob tem je še 9.300 m gozdnih cest, kar skupaj s protipožarnimi presekami pomeni odprtost 13 m/ha. Vse te prometnice omogočajo dostop do gozdov in možnost za gašenje. Večji del roba požarišča poteka ob cestah, kar dokazuje, da velika gostota prometnic prispeva k večji učinkovitosti protipožarnega varstva gozdov. Nakazuje tudi na nadaljnjo potrebo po večji odprtosti, ki naj bi bila v povprečju 20 m/ha.

V petek dne 21. 7. 2006 je okrog 16.00 zagorelo ob lokalni cesti Komen-Branik, približno 4 km severovzhodno od Komna oz. 3 km jugozahodno od Branika. Zaradi jugozahodnega vetra, izredno sušnih razmer, reliefa in težje dostopnosti terena

se je požar hitro širil jugozahodno v smeri vzpetine Šumka, ki so jo poraščali pretežno starejši borovi sestoji z bogatim polnilnim slojem toploljubnih listavcev. Kljub hitremu posredovanju okoliških gasilcev se je požar širil. V soboto zjutraj so na požarišče prišle številne gasilske enote iz zahodnega in osrednjega dela Slovenije. Pri gašenju sta sodelovala tudi helikopterja slovenske vojske ter italijansko letalo Canadair in helikopter (Sikorsky), ki je namenjen posebej za gašenje gozdnih požarov. Do večera je bil požar lokaliziran. Do takrat je ogenj zajel območje veliko 420 ha.

V nedeljo zjutraj je ogenj na zahodnem delu požarišča zaradi močne burje, ki je zapihala okoli 10,00 preskočil varovano območje in se razširil proti zahodu, kjer so ga gasilci v poznih večernih urah ponovno uspeli lokalizirati. Skupna površina, ki jo je ogenj zajel do nedelje zvečer je znašala 890 ha.

V ponedeljek zgodaj zjutraj je ogenj, domnevno ponovno zaradi močne burje in vrtincev vetra preskočil za več kot 300 m. Onkraj varovanega območja in lokalne ceste Lipa – Dornberk je ponovno zagorelo na vznožju severnega pobočja Trstelja. Poleg velikega števila gasilskih enot je požar gasilo tudi pet helikopterjev slovenske vojske. Požar je bil lokaliziran in pogašen okrog 19.00 ure.

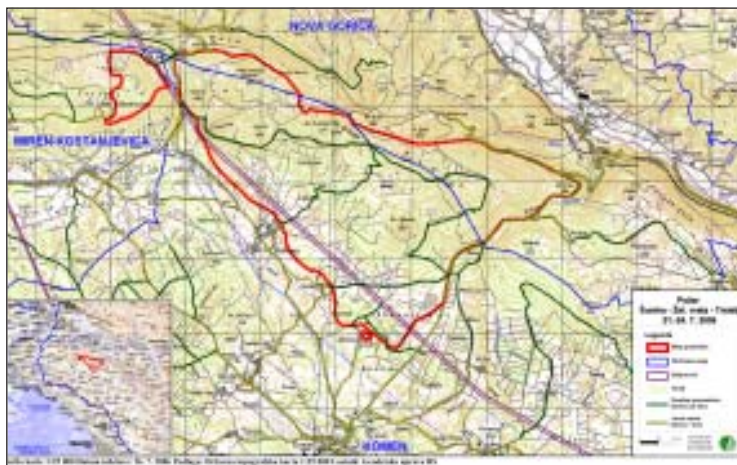
Po neuradnih podatkih je pri gašenju sodelovalo okrog 1500 gasilcev iz celot-

ne Slovenije, z vso potrebno tehnično opremo. Tri dni so pri gašenju aktivno sodelovali helikopterji slovenske vojske, dva dni pa italijanski letali ter helikopter za gašenje gozdnih požarov.

podatki o požarišču:

Požar je zajel 950 ha veliko območje, od tega 710 ha gozdov (74 %). Prevladujejo odrasli borovi gozdovi (56 %) s primesjo hrastov (6 %) in ostalih toploljubnih listavcev (38 %). Vršni požar je zajel približno 75 % vseh gozdov (510 ha), preostanek pa talni požar. Gorelo je na stičišču treh občin: v občini Nova Gorica je požar zajel 203 ha, v občini Miren-Kostanjevica 46 ha, v občini Komen pa 701 ha. Celotna dolžina roba požarišča meri 18,71 km. V strukturi lastništva prevladujejo zasebni gozdovi z 82% (v večini nedavno vrnjeni gozdovi - agrarna skupnost Škrbina), ostalo so državni in občinski gozdovi.

Glede na drevno sestavo in stopnjo poškodovanosti zaradi vršnega požara ocenjujemo, da bo potrebno posekati 80.000 m³ lesa, od tega 60.000 m³ iglavcev in 20.000 m³ listavcev. Ocenjena neposredna škoda je 212 mio SIT (300.000 SIT/ha). Temu bo potrebno dodati še stroške obnove, ki bo potekala 5 let. Največji strošek obnove predstavlja sadnja, ki bo predvidoma stala 300 mio. SIT (1 mio SIT na hektar).

obnova v požaru uničenih in poškodovanih gozdov

Obnova požarišča bo potekala skladno z načrtom, ki ga bo izdelal Zavod za gozdove Slovenije in ga bo potrdilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Obnova se načrtuje za obdobje od 2006 do 2011, torej za 5 let. Zaradi velike površine bo potrebno dela obnove usmerjati po prioritetah, ki jih okvirno lahko opredelimo kot:

1. stopnja nujnosti izvedbe del

- Požar oz. naravna ujma je poškodovala območje s 1. stopnjo poudarjenosti katerekoli funkcije;

- v požaru oz. naravni ujmi je bilo poškodovano oz. uničeno več kot 70 % lesne zaloge ali mladovja po površini, naravna obnova pa zaradi objektivnih okoliščin ni možna;
- na zelo dobrih rastiščih.

2. stopnja nujnosti izvedbe del

- Požar oz. naravna ujma je poškodovala območje z 2. stopnjo poudarjenosti katerekoli funkcije;

- v požaru oz. naravni ujmi je bilo poškodovano oz. uničeno več kot 50 %

Sodelovanje Zavoda za gozdove Slovenije in gasilcev je bilo zgodno

lesne zaloge ali mladovja po površini, naravna obnova pa zaradi objektivnih okoliščin ni možna;

- na dobrih rastiščih.

3. stopnja nujnosti izvedbe del

- V požaru oz. naravni ujmi je bilo poškodovano oz. uničeno v panjevski gozdovih več kot 50 % lesne zaloge ali mladovja po površini, naravna obnova pa zaradi objektivnih okoliščin ni možna;

- v požaru oz. naravni ujmi je bilo poškodovano oz. več kot 30 % in manj kot 50 % lesne zaloge ali mladovja po površini, naravna obnova pa zaradi objektivnih okoliščin ni možna;
- slabša rastišča.

Obnova bo načrtovana tako, da se bo obnova s sadnjo oz. s setvijo izvajala predvsem na območju 1. stopnje nujnosti. Na ostalih površinah pa se bo izvedla spopolnitev naravne obnove z umetno obnovo oz. bo obnova temeljila na naravni obnovi.

Gozdarski predpisi omogočajo sofinanciranje obnove, ki se financira v deležu 60 %, 50 % ali 40 % od predpisanih normativov, odvisno od stopnje poudarjenosti socialnih in ekoloških funkcij. Sadilni, setveni in materiali za izvedbo nujnih varstvenih del so financirani v celoti. Lastniki gozdov so do sofinanciranja upravičeni na podlagi izdane odločbe, ki jo izda Zavod za gozdove Slovenije in ima podlago v potrjenem Sanačjskem načrtu, potem ko so načrtovana dela izvedli skladno z odločbo (obseg, kakovost, rok).

Gozdarski predpisi omogočajo tudi sofinanciranje ukrepov požarnega varstva in obnove v požarih uničenih gozdov. Na osnovi predpisov in sodelovanja lastnikov, ter njihovega soglasja k izvajanju

Opustošenje po požaru

ukrepov, je možna izgradnja protipožarnih cest, presek, zidov in poti, ki so 90 % sofinancirane iz proračuna Republike Slovenije.

ugotovitve za nadaljnje delo:

- Zagotoviti bo potrebno še tesnejše vključevanje Zavoda za gozdove Slovenije v sistem alarmiranja in vodenja intervencij.

Od desne proti levi: Milan Race, vodja območne enote Zavoda za gozdove Slovenije, Marije Lukačič Ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Andrej Kermavnar direktor Zavoda za gozdove Slovenije, Matjaža Klariča poveljnika Gasilske zveze Slovenije

Ognjeni zublji nad vasjo Škrbina

• **Zgostiti omrežje protipožarne infrastrukture v gozdovih, tudi z angažiranjem sredstev Evropske skupnosti, in zagotoviti vzdrževanje.**

• Zagotoviti, da bodo tudi občine formalno razglasile gozdove z zelo veliko in veliko požarno ogroženostjo gozdov.

• Zagotoviti izdelavo požarnemu varstvu prilagojenih kart, ki jih izdelava Zavod za gozdove Slovenije v sodelovanju z Upravo za zaščito in reševanje.

• Zagotoviti strokovno utemeljeno in učinkovito obnovo v požaru opustošenih gozdov.

• V povezavi z Upravo za zaščito in reševanje še okrepiti osveščanje javnosti o požarni ogroženosti naravnega okolja.

• Pospesiti ustanovitev Mednarodnega centra za varstvo pred požari v naravnem okolju v Sežani.

• Krepite čezmejno sodelovanje na področju varstva pred naravnimi nesrečami, ki je bilo v omenjenem požaru odločilnega pomena.

• Nadaljevanje projekta izdelave atlasa protipožarnih objektov in označitve protipožarnih presek v naravi.

Požarišče so takoj po zaključku gašenja obiskali ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ga. Marija LUKAČIČ,

Nadzor požarišča iz zraka

direktor Direktorata za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo g. Andrej DRAŠLER in direktor Zavoda za gozdove Slovenije g. Andrej KERMAVNAR. Ob obisku je bila organizirana tudi dobro obiskana in odmevna tiskovna konferenca, na kateri je poleg omenjenih gostov sodeloval tudi

poveljnik Gasilske zveze Slovenije g. Matjaž KLARIČ. Le ta je pohvalil sodelovanje vodstva intervencije z Zavodom za gozdove Slovenije in poudaril tudi nujnost formalnega vključevanja gozdarstva v operacije gašenja požarov v naravnem okolju.

www.resevalci.org

forum reševalcev v zdravstvu Slovenije

slovenski gasilci uspešno sodelovali na vaji Eudanex 2006

Foto: Jure Dolinar

Jure Dolinar

Da bi predstavili svoje znanje in ga primerjali s tujim se je slovenska državna reševalna enota za hitre intervencije udeležila, kot članica EU vaje, ki je potekala na Danskem in Švedskem.

Slovenska enota je sestavljala:

- 12 gasilcev v glavnem inštruktorjev v ICZR iz različnih gasilskih enot po Sloveniji, usposobljenih za ukrepanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi.
- 5 prostovoljcev civilne zaščite, ki so razporejeni v enoti za radiološko, kemično in biološko izvidovanje (RKB enota).
- 1 častnik za zvezo in komunikacije.

Na pot smo se odpravili z vso potrebno opremo in gasilskimi vozili v soboto 16. septembra. Na Dansko smo prispeli v ponedeljek, 18. septembra, in se nastanili v mestu Slagelse (cca. 110 km JZ od Kopenhagna). Po scenariju je gasilsko reševalna enota izvedla 4 od 6 scenarijev, katere bom malenkost bolj podrobno opisali v nadaljevanju.

Po scenariju je 14. in 15. septembra na območju Danske in jugu Švedske div-

jalo močno neurje. Množica neljubih naravnih dogodkov je povzročila velikansko gmotno škodo na objektih in cestnih povezavah in s tem kaotično stanje v obeh državah.

Omenjene razmere so izkoristile teroristične skupine in zagrozile z napadi na kritično infrastrukturo. Zaradi nezadostnih nacionalnih zmogljivosti sta državi zaprosili za mednarodno pomoč prek Evropske unije (Centra za opazovanje in obveščanje). Na prošnjo so se odzvale Estonija, Litva, Madžarska, Nemčija in Slovenija, ki so poslale svoje enote zaščite, reševanja in pomoči. Vse to je le del scenarija mednarodne evropske vaje zaščite in reševanja, ki je potekala od 18. do 22. septembra 2006.

nesreča v predoru

Zgodaj zjutraj je prišlo do nesreče potniškega in tovornega vlaka v predoru. Predor je zajel požar in iz tovornega vlaka je začela iztekati neznana nevarna snov. V potniškem vlaku se je poškodovalo večje število potnikov. Takoj so aktivirali slovensko reševalno enoto specializirano za gašenje in posredovanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi. Sodelovali smo z litovsko enoto za dekontaminacijo in skupaj posredovali v nesreči v predoru. Najprej smo reševali ponesrečence iz potniškega vlaka izven kontaminiranega območja v predoru. Tu smo rešili 14 ponesrečenih potnikov in nadaljevali z reševanjem ponesrečencev

iz kontaminiranega področja, kjer smo rešili še 8 ponesrečencev. Poleg reševanja smo preprečili še iztekanje nevarne snovi iz poškodovane železniške cisterne.

Dekontaminacijsko postajo so med tem času postavili Litvanci, skozi katero smo se dekontaminirali vsi reševalci in ponesrečenci. Po predhodnem scenariju naj bi zadnjih 8 ponesrečencev rešili litovski kolegi, ker pa je realna situacija pokazala skromnejša znanja in opremo smo zato kolegom "priskočili na pomoč".

požar plina

V popoldanskem času pa je že sledil nov teroristični napad in sicer na napepljavi zemeljskega plina. Močna eksplozija je povzročila ogromno gmotno škodo in večje število požarov. Situacija na samem kraju je bila precej kritična. Bilo je ogromno število poškodovanih, opečenih ter ujetih pod ruševinami. Naša gasilsko-reševalna enota je posredovala pri gašenju požarov. Pogasili smo tri požare in pri tem rešili 10 poškodovanih oseb, ki smo jih v prvem delu predali v nadaljnjo zdravniško oskrbo danski zdravniški službi, nato pa smo s svojim znanjem in opremo nudila pomoč tudi pri triaži in nujni oskrbi ponesrečenih.

Poleg naše slovenske enote sta sodelovali tudi enoti iz Madžarske in Litve.

Naj omenim, da so bili ocenjevalci navdušeni nad našo ekipo zaradi drznega in pravičnega nastopa gašenja plina

in velikem znanju pri oskrbi ponesrečenec.

ugrabljeno letalo na letališču v Kopenhagenu

Teroristi so ugrabili letalo in zadrževali potnike. Na letalu je bilo tudi eksplozivno telo in nevarna snov – klor. Pri tej vaji so sodelovali slovenski kolegi iz RKB enote s samo detekcijo in prenosom eksplozivnega telesa na varno.

nadaljevali smo na Švedskem

Ker so vodje terorističnih skupin pogegnile na Švedsko se je na Danskem

zmanjšala ogroženost. Vendar se je zaradi grožnje, da bodo teroristi nadaljevali s svojimi napadi na jugu Švedske država odločila za pomoč. Vse mednarodne reševalne enote so se tretji dan premestile na jug Švedske v bližino kraja Revinge, prav tako tudi Center za usklajevanje aktivnosti na območju nesreče.

Ker smo na Švedsko prvi prispeli smo formirali sprejemni center in zagotavljali nemoten sprejem ostalih mednarodnih reševalnih enot. Organizirali smo tudi sestanek predstavnikov centra za usklajevanje reševalnih aktivnosti, vodij reševalnih enot in častnikov za zvezo. Na omenjenem sestanku so se vodje reševalnih enot seznanili s trenutno situacijo na Švedskem in pričakovanimi aktivnostmi v prihodnjih dneh. Te aktivnosti je dolžna storiti enota, ki prva pride na območje nesreče in jih vrši dokler se na tem območju ne organizira že omenjeni center. Slovenski nadzor in upravljanje s sprejemnim centrom ter zagotavljanje varnosti celotnega nastanitvenega mesta so tako opazovalci vaje kot tudi njeno vod-

stvo označili kot zgleden primer kako mora enota delovati.

puščanje Amonjaka

V zadnjem dnevu smo gasilci sodelovali še pri dveh nesrečah. V nesreči avtobusa in tovornega vlaka, kjer je prišlo do iztekanja amoniaka iz cisterne vlaka in poškodovanja potnikov v avtobusu. Tukaj smo zaustavili iztekanje amoniaka in rešili sedem poškodovanih potnikov. Na tem mestu je potrebno poudariti, da je šlo za zelo realistično vajo, saj smo delali s pravimi kemikalijami in je amoniak tudi zares iztekal.

Izvedli smo zelo zahteven postopek rekondenzacije amoniaka v realnih razmerah in prečrpavanje tekoče faze v cisterno. Celo vajo smo izvedli po mnenju ocenjevalcev hitro, strokovno in brez napake. Vsi so bili predvsem presenečeni

nad pravilnim zaporedjem postopkov. Scenarij, ki naj bi trajal 1,5 ure smo opravili v slabe pol ure. Obenem smo v tem času še oskrbeli vse ponesrečene osebe. V večerni izdaji časopisa "EUDANEX" smo zato doživeli zvezdniške trenutke.

umazana bomba

Med tem, ko je pri drugem dogodku, kjer so teroristi aktivirali "umazano bombo", ki je vsebovala jedrsko snov, sodelovala RKB enota, ki je iskala radioaktivne vire na območju aktiviranja bombe. Odkrili so pet virov sevanja, jih označili in jim izmerili jakost sevanja ter določili koordinate. Skupaj s slovensko enoto je sodelovala tudi estonska enota za RKB zaščito, ki je odkritim virom sevanja določila njihov izvor (za katere vire sevanja gre). Pri tem je gasilska enota pomagala pri reševanju in dekontaminaciji

zaključek

V petek, 22. septembra, se je vaja tudi uradno zaključila. Vodstvo vaje, opazovalci, vodje enot in ostali akterji vaje so v tako-imenovani delavnici predstavili mnenja posameznih reševalnih enot, izpostavili napake oz. slabosti in naučene izkušnje. Kot so povedali naše vodje smo bili kot enota pohvaljeni, prav tak pa tudi celotna izvedba scenarijev in realističnih vaj. Komunikacija v tujem jeziku, ki smo se jo vsi malce bali, je bila zavidanja vredna, med delom in po njem smo se dobro razumeli, konec koncev smo delali vsi za enega.

Treba pa je izpostaviti tudi pohvalo vodstva vaje, da je bila slovenska enota ocenjena kot odlična, ki se zna aktivno

vkjučiti v reševalne aktivnosti in dobro sodeluje z ostalimi reševalnimi enotami ter svoje delo opravi profesionalno.

naj na koncu omenim:

Kar se tiče slovenske gasilske enote lahko ob zaključku samo rečem, da nas v Evropi in pri takšnih posredovanjih ni treba biti prav nič strah da ne rečem sram. Pa naj to velja tako za naše znanje pri posredovanju kot pri opremi, ki jo uporabimo. Lahko rečem, da sem bil prijetno presenečen in se vrnil v Slovenijo s prijetnim gasilskim občutkom VREDNOSTI.

Gasilsko ekipo so sestavljali:

Milan Dubravac – vodja celotne slovenske ekipe, Gorazd Breskvar, Aleš Cedilnik, Boštjan Triler, Boštjan Majcen, Jure Dolinar, Cveto Šumec, Franci Jurovič, Janez Kobentar, Milan Kroflič, Peter Jerina in Robert Vute

priprave za ukrepanje ob množičnih nesrečah

Foto: Milan Sovič
uvod

Množična nesreča je vsak dogodek, z večjim številom poškodovanih ali neadno obolelih oseb, katerega ne moremo obvladati z rednimi resursi. Uspešnost ukrepanja ob množični nesreči je odvisna od učinkovitih priprav na takšen dogodek, kar vključuje:

- planiranje in preventivno delovanje,
- zagotavljanje pripravljenosti,
- odziv in ukrepanje ob množični nesreči ter
- okrevanje in analiziranje ukrepanja.

planiranje in preventivno delovanje

V sklopu planiranja se s pomočjo HVA (Hazard Vulnerability Analysis) metode ugotovi vsa prisotna tveganja za nastanek množične nesreče vključno z verjetnostjo nastanka ter dejanska materialna, kadrovska in organizacijska pripravljenost posamezne organizacije, službe, zavoda, ali sistema v celoti za ukrepanje ob množičnih nesrečah. Preventivno delovanje v zvezi z množično nesrečo pomeni, da se z uporabo različnih metod (npr. osveščanje javnosti, urbanistični načrti...) in s strani različnih služb poizkuša zmanjšati število žrtev in zmanjšati nastalo škodo v primeru nastanka dejanske množične nesreče.

Iz tabele 1 je razvidno, da je v zadnjih 40 letih Reševalna postaja Kliničnega centra Ljubljana (v nad. RPKC) intervenirala na 11 množičnih nesrečah¹.

Ocena ogroženosti po HVA metodi iz leta 2005 napoveduje pojavljanje množičnih nesreč na področju delovanja

RPKC na vsakih 3,6 let za razliko od ocene ogroženosti iz leta 2001, ki je napovedovala pojavljanje množičnih nesreč vsakih 7,5 let. Pri tem smo predvideli, da obstaja največja verjetnost za nastanek množične nesreče (verjetnost po vrstnem redu):

1. Nesreča v cestnem prometu – avtobusna nesreča.
2. Železniška nesreča.
3. Industrijska nesreča (npr. Butan plin, Belinka perkemija...) in
4. Letalska nesreča.

Na podlagi analize stanja in ocene ogroženosti se izdelajo načrti, ki koordinirajo delo vseh intervencijskih služb in zdravstvenih ustanov na vseh nivojih ter načrti, ki definirajo vlogo in naloge posamezne intervencijske službe, ki intervenira na množični nesreči oz. je udeležena v oskrbo poškodovanih ali neadno obolelih oseb. Tako smo leta 2001 za območje delovanja službe predbolnišnične nujne medicinske pomoči Splošne nujne medicinske pomoči Zdravstvenega doma Ljubljana in Reševalne postaje Kliničnega centra Ljubljana ter Gasilske brigade Ljubljana ob nesrečah v cestnem prometu izdelali Načrt zaščite in reševanja ob masovnih nesrečah verzija 1.0 (v nadaljevanju Načrt),

Andrej Fink

ki koordinira delovanje naslednjih organizacij:

- Javni zavod Gasilska brigada Ljubljana.
- Klinični center Ljubljana, Reševalna postaja.
- Mestna občina Ljubljana, Mestna uprava, Oddelek za zaščito, reševanje in civilno obrambo.
- Policijska uprava Ljubljana.
- Uprava za obrambo Ljubljana in
- Zdravstveni dom Ljubljana, Služba splošne nujne medicinske pomoči

V petih letih od uveljavitve se je Načrt uporabil 10 krat, od tega 4 krat za obravnavo pravih množičnih nesreč ter 6 krat za dogodke, pri katerih so prve informacije govorile, da gre za množično nesrečo, kar se je kasnej kmalu ovrglo in deaktiviralo ukrepanje po Načrtu. V tem obdobju ni bilo potrebe po aktivaciji najvišje 3. stopnje, temveč se je samo v enem primeru v celoti razvila 1. stopnja Načrta.

zagotavljanje pripravljenosti

V sklopu zagotavljanja pripravljenosti na množično nesrečo morajo vse organizacije, ki bodo intervenirale na tem dogodku, zagotoviti takšne pogoje, da bodo njihovi načrti za ukrepanje ob množični nesreči v praksi dejansko odigrali svojo vlogo. V prvi vrsti je tukaj mišljeno zagotavljanje vseh potrebnih resursov ter stalno izobraževanje in usposabljanje vseh morebitnih sodelujočih na intervenciji ob množični nesreči (Fink, 2003). Izdelan načrt sam po sebi ni zagotovilo, da bo ukrepanje ob množični nesreči učinkovito. Temu mora slediti proces stalnega izobraževanja in usposabljanja za ukrepanje

Tabela 1.

Prikaz množičnih nesreč na katerih je intervenirala Reševalna postaja Kliničnega centra Ljubljana v obdobju od leta 1966 do leta 2005

Leto	Kraj dogodka	Vrsta nesreče	Število udeleženih oseb	Število mrtvih	Število ranjenih
1966	Brnik (Lahovče)	Letalska nesreča	117	98	19
1976	Preserje	Železniška nesreča	324	17	39
1984	Divača	Železniška nesreča	Ni podatka	31	33
1990	Ivančna Gorica	Avtobusna nesreča	37	2	35
1991	Trzin	Vojni spopad	120	6	23
1998	Ilirska Bistrica	Športna nesreča	50	2	10
1999	Ljubljana (J obv.)	Prometna nesreča	50	1	37
2002	Ljubljana (Ježica)	Zastrupitev s CO	70	0	35
2003	Blagovica	Prometna nesreča	15	2	11
2004	Logatec	Avtobusna nesreča	38	2	36
2005	Ljubljana (Šiška)	Prometna nesreča	20	0	12

ob množični nesreči, ki ima naslednje cilje:

- Usposobiti člane intervencijskih ekip za učinkovito ukrepanje ob množični nesreči.
- Preveriti pripravljenost intervencijskih ekip za ukrepanje ob množični nesreči.
- Preveriti ustreznost načrta za ukrepanje ob različnih množičnih nesrečah.

V sklopu lastnega procesa stalnega izobraževanja in usposabljanja je RPKC v zadnjih petih letih sodelovala na 7 različnih vajah ukrepanja ob množični nesreči:

- Mestna vaja Nebotičnik 2002.
- Učna delavnica - Verižno trčenje na avtocesti 2003.
- Mednarodna vaja - Otrovanja 2004.
- Učna delavnica - Verižno trčenje na avtocesti 2004.
- Sektorska vaja požar na osnovni šoli 2005.
- Učna delavnica - Prometna nesreča avtobusa 2005.
- Državna vaja - Letalska nesreča 2006.
- Resorska vaja - Bolnišnična oskrba poškodovanih v letalski nesreči 2006.
- Mestna vaja Eksplozija plina 2006.

Pri zagotavljanju ustrežne pripravljenosti intervencijskih ekip za ukrepanje na množični nesreči se soočamo s številnimi problemi med katerimi sta najbolj pereča:

- Kako usposobiti in preveriti usposobljenost pri vseh zaposlenih, če vedno mora določen odstotek zaposlenih izvajati redno delo.

- Kako vzdrževati zadovoljiv prag motiviranosti za usposabljanje saj se množične nesreče relativno redko pojavljajo.

odziv in ukrepanje ob množični nesreči

Odziv in nadaljnje ukrepanje intervencijskih služb naj bi bilo ob množični nesreči v celoti v skladu z veljavnim načrtom za ukrepanje ob množični nesreči. Ta pogoj je izredno težko doseči saj je skoraj nemogoče izdelati univerzalni načrt, ki bi zadovoljivo pokrival ves spekter možnih množičnih nesreč oz. je izredno težko zagotoviti, da bi vsi člani intervencijskih služb imeli isti nivo usposobljenosti. Kljub temu pa je nujno potrebno, da so nosilci ključnih funkcij v posameznih intervencijskih služ-

bah dobro izvežbani za izvajanje svojih vlog pri ukrepanju na množični nesreči ter poleg tega še dobro seznanjeni z vlogo in cilji vseh intervencijskih služb in ne le tiste kateri pripadajo. Za izvajalce operativnih nalog pa velja, da se morajo tekom interveniranja na množični nesreči striktno držati danih navodil s strani posameznih vodij.

okrevanje in analiziranje ukrepanja

Zaključku ukrepanja ob množični nesreči (deaktivacija načrta) sledi faza okrevanja, ki se sestoji iz logističnega okrevanja in psihološkega okrevanja ter faza analiziranja izvedenih ukrepov in uspešnosti le teh. Popolnoma nam je jasno kaj pomeni okrevanje za neposredno udeležene v množični nesreči in njihove bližnje. Zelo malo pa se govori o okrevanju intervencijskih služb, ki ravno tako potrebujejo logistično okrevanje npr. pokritje nastalih finančnih stroškov, ki običajno niso planirani, nadomeščanje velikih količin porabljenega sanitetno potrošnega materiala, zdravil, zaščitnih oblek in opreme (problem epidemij nalezljivih bolezni –SARS, ptičja gripa...) ter psihološko okrevanje saj je interveniranje na množični nesreči izredno stresno tako, da se pri članih intervencijskih ekip pogosteje, kot običajno pojavlja post travmatski stres sindrom. V kolikor se pri intervencijskih službah opusti ali slabo izvede faza okrevanja se zaradi tega močno poslabša njihova pripravljenost za ukrepanje ob množičnih nesrečah.

Na pripravljenost intervencijskih služb za ukrepanje ob množičnih nesrečah močno vpliva analiza ukrepanja na preteklih množičnih nesrečah. Zavedati se moramo, da je vsak načrt ukrepanja bolj ali manj posrečen poizkus iskanja ustreznih rešitev za množične nesreče, ki se na različnih vajah bolj ali manj uspešno preverja in temu primerno spreminja ali dopolnjuje. Pravi preizkus načrta pa predstavlja ukrepanje na pravi množični nesreči. Ko je interveniranje zaključeno si moramo vzeti čas in zbrati pogum, da si nalijemo čistega vina –to se pravi, da nepravilnosti ne pometemo pod preprogo temveč jih ob konstruktivni kritiki izpostavimo in skupno s sodelujočimi poiščemo rešitev problema, katerega vnesemo v nov načrt. RPKC je po nesreči avtobusa na avtocesti pred počivališčem Lom leta 2004 opravila temeljito analizo pri čemur je bilo ugotovljeno, da se je Načrt izvedel le v 54%. Na podlagi ugotovitev iz analize smo pripravili 12 ukrepov/aktivnosti, ki se postopoma izvajajo in bodo koncem letošnjega leta realizirane v celoti, ko bomo dobili nov

¹ Definicija množične nesreče na RPKC: vsak dogodek z 10 ali več poškodovanimi ali nenadno obolelimi osebami.

spremenjen in dopoljen Načrt zaščite in reševanja ob množičnih nesrečah verzija 2.0.

Vedno pa ne gre tako, saj se dostikrat zaradi visokih stroškov ali političnih interesov določeni predlogi ukrepov iz analiz množičnih nesreč nikoli ne realizirajo. Tipični primer je usoda analiza množične nesreče, ki se je pripetila pred 18 leti zaradi požara na postaji podzmenne železnice King's Cross Road Station v Londonu. Eden izmed predlogov ukrepov za izboljšanje pripravljenosti na nove množične nesreče je predvideval vzpostavitev enotnega telekomunikacijskega sistema za vse intervencijske službe na področju Londona, ki naj bi poleg tega deloval tudi v celotnem sistemu podzemne železnice. Analiza dogodkov po terorističnih napadih julija 2005 v Londonu je pokazala, da so intervencijske službe imele veliko težav zaradi nekompatibilnih telekomunikacijskih sistemov ter nezmožnostjo komuniciranja v predorih podzemne železnice. Glavni razlog za takšno stanje je v tem, da pristojni organi niso zagotovili realiziranja predlogov sprememb izpred 18 let.

VIRI IN LITERATURA

1. Barnes R., Hamwee S., McCartney J., Cross PH., Johnson D. Report of the 7 July Review Committee. Greater London Authority City Hall. 2006.
2. Becker SB, Rehab Ops. Journal of Emergency Medical Services 2000; Vol.25, No.11: 37-49.
3. Chaffe MW, Oster NS. The Role of Hospitals in Disaster. Disaster medicine. Ed. Ciotone GR. Mosby Elsevier. Philadelphia 2006. 34-43.
4. Christen HT, Maniscalco MM. EMS Incident Management System, The: Operations for Mass Casualty and High Impact Incidents. 1st ed. Prentice Hall: 1998, 112-130.
5. County of Orange Health Care Agency Emergency Medical Services. The Hospital Emergency Incident Command System. Fifth Edition. 2003.
6. Dickinson E, Refuel-Recharge-Rehab. Journal of Emergency Medical Services 2000; Vol.25, No.11: 25-36.
7. Fink A. Mass casualty incident management system of Ljubljana Ambulance Service. International Conference – Urban Crisis Management in Europe at the Beginning of the 3rd Millennium. Vienna: City of Vienna Office for Crisis Management and Emergency Measures, 2003: 70-81.
8. Fink A. Priprave KC Reševalne postaje na masovno nesrečo. Urgentna medicina –izbrana poglavja 5. Slovensko združenje za urgentno medicino 1999; 5:481-486.
9. Furberg RD, Marozzi DE. The Role of Emergency Medical Services (EMS) in Disaster. Disaster medicine. Ed. Ciotone GR. Mosby Elsevier. Philadelphia 2006. 20-26.
10. Hodges P. Major Incident Management System. 1st ed. BMJ Books: 2002, 15-17.
11. Klinični center Ljubljana – Reševalna postaja. Načrt zaščite in reševanja ob masovnih nesrečah; 2001.
12. McMahon AP, Wright JC, Gray LG. Recommended Practice for Responding to Hazardous Materials Incidents. National Fire Protection Association, 1997.

vaja »Eksplozija plina 2006«

Andrej Fink

Foto: Milan Sovič

Eden izmed predvidenih ukrepov za izboljšanje, ki je izhajal iz analize množične nesreče na avtocesti pri Logatcu, je bil ta, da se na mestnem nivoju izvede vaja s čim bolj realističnimi predpostavkami. Sama vaja je bila organizirana v sklopu strokovnega seminarja Sekcije reševalcev v zdravstvu, ki deluje znotraj Zbornice zdravstvene nege Slovenije. Pri organizaciji in izvedbi vaje so sodelovale naslednje organizacije:

- Policijska uprava Ljubljana,
- Gasilska brigada Ljubljana,
- Gasilska zveza Ljubljana – sektor Vič,
- Izobraževalni center za zaščito in reševanje,
- Reševalna postaja Kliničnega centra Ljubljana,
- Služba nujne medicinske pomoči, Zdravstveni dom Ljubljana,
- Sekcija reševalcev v zdravstvu – inštruktorji,
- Pre hospitalna enota Kranj,
- Prehospitalna enota Maribor,
- Prehospitalna enota Murska Sobota,
- Pacient d.o.o in
- Reševalec d.o.o.

Glavni cilji vaje je bil preveriti samo pripravljenost intervencijskih služb v Ljubljani na ukrepanje ob množični nesreči ter ustreznost obstoječega Načrta in nekaterih predvidenih novosti, katere naj bi vseboval novi načrt.

Scenarij je predvidel, da je v gosto naseljenem predelu Ljubljane prišlo do večjega izpusta zemeljskega plina, ki je nekontrolirano uhajal. Kmalu po odkritju nevarnosti je prišlo do verižnih eksplozij in posledičnih požarov, ki so prizadeli večje število turistov, ki so se nahajali na trgu med prizadetimi poslovnimi objekti. V nesreči je bilo skupno težje ali lažje poškodovanih 33 oseb, ki so se nahajali v treh objektih in na trgu med njimi. Vsi poškodovanci razen treh lutk, ki so bile uporabljene za bolj tvegane simulacije (padec z višine in zastrupitev s CO), so bile osebe z zelo realističnimi simula-

cijami poškodb za katere so poskrbeli šolani maskerji iz Sekcije reševalcev v zdravstvu. Na vaji, ki je trajala slabi dve uri je skupno sodelovalo preko 100 članov različnih intervencijskih služb, ki so se pred začetkom vaje zbrali na parkirišču Prostovoljnega gasilskega društva Ig od koder so tudi odhajali na intervencijo po v naprej pripravljeni štartni listi.

Prva je na kraj dogodka prispela Policijska uprava, ki je imela nalogo ugotoviti obseg nesreče in zavarovati kraj dogodka. Med samim interveniranjem je imela veliko dela z motečimi dejavniki v obliki nediscipliniranih novinarjev in agresivnih udeležencev nesreče. Kot drugi so na kraj nesreče prispeli gasilci Gasilske brigade Ljubljana ter postopoma še gasilci Gasilske zveze Ljubljana – sektor Vič, ki so poskrbeli za nevtralizacijo prisotnih nevarnosti (uhajanje plina, gašenje požarov...), iskanje ponesrečenih, nudenje prve pomoči in reševanje ponesrečenec ter pomoč zdravstvu pri transportu ponesrečenih in razvoju delovišča zdravstvene oskrbe. Prvi od zdravstva je na kraj dogodka prispel reševalec na motorju, ki je naredil prvo oceno števila ponesrečenih in se po navodilih triažnega zdravnika lotil izvajanja triaže. Preostale ekipe so v skladu z Načrtom in ob pomoči gasilcev razvile celotno delovišče zdravstvene oskrbe brez prostora za pristajanje helikopterja, ker le ta ni bil vključen v scenarij.

Za udeležence vaje so bile naloge zelo zahtevne saj nihče izmed njih ni bil seznanjen z obsegom nesreče, s številom

ponesrečenih, njihovo lokacijo in vrsto poškodb. Njihovo delo so ovirali številni zapleti, ki so bili v naprej predvideni s strani organizatorjev (moteči novinarji, skoki oseb/lutk iz drugega nadstropja na begu pred ognjem, težavni in agresivni poškodovanci z lažjimi poškodbami). Organizacija in vodenje intervencije je bila prepuščena v celoti vodstvu katerega so sestavljali vodja izmene GBLJ, glavni zdravnik ter namestnik komandirja PP Vič. Iz tega stališča je bila vaja zelo blizu realnemu stanju saj so morali nosilci ključnih funkcij sprejemati prave odločitve in ne izvajati v naprej predvidene ukrepe iz scenarija vaje. Po moji oceni smo z vajo dosegli vse zastavljene cilje in pri tem potrdili že v naprej znane pomankljivosti Načrta ter pripravljene rešitve. Ena izmed bistvenih sprememb, ki jo bomo uvedli na RPKC bo izvedba:

- spremembe in dopolnitve Načrta zaščite in reševanja ob masovnih nesrečah,
- posebnega tečaja za ukrepanje ob množičnih nesrečah,
- posebnih učnih delavnic za posamezne nosilce ključnih funkcij (glavni zdravnik, triaža, koordinator prevozov...),
- izdelave in implementacije zgibanke z opomnikom za prve ekipe, ki prispejo na kraj množične nesreče oz. za nosilce ključnih funkcij.

Na koncu prispevka bi se rad zahvalil vsem sodelujočim, ki so sodelovali pri organizaciji in izvedbi vaje za njihovo pripravljenost za delo/požrtvovalnost in razumevanje naših namenov.

sektorska vaja Vižmarje

Foto: Tine Žen

Janez Igličar

Bila je sobota. Malo pred šestu uro popoldan so se oglasili pozivniki. Na njih se je izpisalo, da gori policijska akademija. Kot vsako leto se je v sektorju Vižmarje tudi letos organizirala sektorska vaja, a vendar je bilo malo drugače. Vaja namreč ni bila napovedana. Lahko smo ocenili realno stanje sektorja, odzivni čas in število gasilcev.

Ob prihodu gasilcev in ogledu objekta je bil viden le gost, bel dim. Predpostavka vaje je bil požar. Izbruhnili je v eni od garaž, ki se nahajajo na spodnjem delu objekta. Požar se je hitro širil in zajel kletne prostore. Gost dim se je dvigal po stopnišču, tako da je bila vidljivost slaba. V zgornjih prostorih je zavladala panika. Veliko kadetov se je še pravočasno umaknilo iz objekta, nekaj pa jih je ostalo ujetih. Med njimi so bili tudi poškodovani. Umik preko stopnic je bil nemogoč!

Po prihodu prve enote, PGD Tacen, se je pričelo z gašenjem jedra požara. Požar so gasili z zahodne strani objekta. Nekaj minut za njimi je prišla enota PGD Vižmarje-Brod in začela z gašenjem z

vzhodne strani objekta. Ker je bil obseg požara prevelik in so enote iz sektorja že javile izvoz, se je gašenje požara razdelilo na dva sektorja, sektor A; PGD Tacen in sektor B; PGD Vižmarje-Brod, ki jih je kasneje zamenjal PGD Stanežiče-Dvor.

V sektor A so se priključili PGD Šentvid, ki je s pomočjo lestve vstopil v zgornje prostore, in PGD Gameljne, ki je organiziral notranji napad. Ti dve enoti sta pomagali pri gašenju požara in evakuaciji poškodovancev z zahodne strani. V sektor B so prišli na pomoč PGD Stanežiče-Dvor, ki so prevzele vodenje sektorja B, PGD Rašica in PGD Medno. Te enote so izvajale notranji napad in evakuacijo poškodovancev z vzhodne strani.

Po prvih podatkih je bilo ponesrečencev 5. Kasnejša informacija je potrdila 9 ponesrečencev. Vse so pravočasno rešili iz objekta, prenesli do triažnega mesta in predali v oskrbo NMP.

kratek opis objekta:

Gre za večnadstropni zidan objekt (dom za kadete), ki ima na vsakem nadstropju povprečno 30 sob. Vhod v objekt je z vzhodne strani in se s širokimi stopnicami dviga do četrtega nadstropja. Z zahodne strani ima objekt več garaž in pralnico za avtomobile. V zgornjih etažah so sobe za kadete.

Na vaji je bilo prisotnih 44 gasilcev in 11 vozil:

PGD TACEN - GVC 24/50, GVV-1, PV,
PGD VIŽMARJE-BROD - GVC 16/25, GV1,
PGD GAMELJNE - GVV-1,
PGD ŠENTVID - GV-GP, GVC 24/50,
PGD RAŠICA - GV1,
PGD STANEŽIČE-DVOR - GV-V1,
PGD MEDNO - GV1.

Kljub nenapovedani vaji se je kot ustrezna izkazala odzivnost in številčnost gasilcev ter tehnika na vaji. Vajo so ocenjevali: poveljnik GZL Iztok Zajc ter podpoveljnika GZL Cveto Šumec in Aleš Pečjak, ki so na kasnejši analizi izpostavili nekaj manjših napak in vajo ocenili kot odlično.

Rad bi pohvalil vse gasilce, ki so se odzvali. Posebna zahvala pa gre gospodu Veljkotu, predstavniku policijske akademije, ker nam je omogočil potek vaje na omenjenem objektu, tovarišici Dajani Zajc, vodji markerjev in tovarišu Martinu Ženu za vso pomoč.

gasilsko tekmovanje članov Ljubljana

Foto: LG

Letošnje tekmovanje članov in članic v GZL je potekalo tako tekoče in brez zapletov, da bi si lahko že skoraj rekli, da pri nas znamo organizirati tekmovanja. Seveda čisto brez napak ne gre nikoli ampak ker smo o tem v

Ljubljanskem gasilcu že pisali (in bomo najbrž tudi še), sem se odločil, da opišem le en dogodek, ki mi je ob letošnjem tekmovanju ostal v spominu.

Naša desetina je bila pripravljena na nastop v vaji z motorno brizgalno. Čakali smo na vrsto in spremljali nastope ekip, ki so bile na vrsti pred nami. In ravno pred

nami je bila za izvedbo vaje na vrsti desetina PGD Medno, ki je kasneje slavila gladko zmago. Že njihov prihod na tekmovališče je govoril sam zase. Urejena formacija, natančno oblečena oprema, strumen korak, ponosen pogled ... skoraj neverjetno. Nato kratek, rezek ukaz in njihove čelade se znajdejo ob prostoru za začetni položaj desetine na tleh, urejene kot z ravnilom. Novo povelje

– in desetina si pripravi orodje. Spet povelje, desetina se opremi in že čaka na sodnike. Tudi nanje so naredili vtis. Hip zatem desetar PGD Medno izda povelje

Jure Čokl

za začetek vaje. Vse ostalo se je odvijalo tako hitro, natančno in spektakularno, da smo mi, ki smo bili na vrsti naslednji, ostali brez besed. In po moji oceni nihče od sodelujočih ni bil starejši od 22 let.

Kljub temu, da sam nisem pristaš tovrstnih tekmovanj in se jih vsako leto

udeležujem zgolj zaradi solidarnosti do svojih tovarišev, moram priznati, da ekipe iz PGD Medno občudujem in spoštujem. Pokazali so resnost, pozitiven pristop, dober odnos do tekmovanja in veliko željo po skupinskem delu. In če v vseh urah, ki so jih prebili skupaj ob pripravah na tekmovanje niso naredili nič takega, kar bi jim dajalo boljše znanje od tistih gasilcev, ki v svojih društvih vadijo za posredovanje ob intervencijah in tekmovanja jemljejo bolj kot nujno zlo kot kaj drugega, so nekaj zagotovo dosegli. So homogena ekipa, kjer velja pravilo, da nastopajo vsi skupaj kot eden in da drug drugega tudi dobro poznajo. Da

svoje delo jemljejo resno in da ga prav zato opravljajo dobro. Da o opremi, ki so jo uporabili za vaje, niti ne govorim. In še nekaj. Dokazali so, da lahko tisto, kar so si zastavili, tudi dosežejo. Čestitam. Bravo, PGD Medno!

- 1 PGD Zalog-Sp.Kašelj
- 2 PGD Dravljje
- 3 PGD Slape-Polje 4 PGD Stožice
- 5 PGD Sostro
- 6 GD Ljubljana-Rudnik
- 7 PGD Podgorica Šentjakob
- 8 PGD Tacen
- 9 PGD Ljubljana Trnovo
- 10 PGD Stanežiče-Dvor
- 11 PGD Guncleje M. Vižmarje
- 12 PGD Brdo

Člani A

- 1 PGD Medno
- 2 PGD Podgorica Šentjakob
- 3 PGD Dravljje
- 4 PGD Zg. Kašelj
- 5 PGD Štepanjsko Naselje
- 6 PGD Gameljne
- 7 GD Ljubljana-Rudnik
- 8 PGD Gameljne
- 9 PGD Prežganje
- 10 PGD Sostro
- 11 PGD Lipoglav
- 12 PGD Sostro 3
- 13 PGD Tacen
- 14 PGD Sostro 2
- 15 PGD Ljubljana Trnovo
- 16 PGD Zadobrova Sneberje Novo Polje
- 17 PGD Slape-Polje 3
- 18 PGD Stožice
- 19 PGD Guncleje M. Vižmarje
- 20 PGD Dravljje
- 21 PGD Lipoglav
- 22 PGD Kozarje
- 23 PGD Tomačevo-Jarše
- 24 PGD Zalog-Sp.Kašelj
- 25 PGD Bizovik
- 26 PGD Prežganje
- 27 PGD Zg. Kašelj
- 28 PGD Vižmarje Brod 2
- 29 PGD Ljubljana-Barje
- 30 PGD Ježica
- 31 PGD Sp.Šiška
- 32 PGD Stanežiče-Dvor
- 33 PGD Slape-Polje
- 34 PGD Šmartno Ob Savi
- 35 PGD Kozarje
- 37 PGD Guncleje M. Vižmarje
- 38 PGD Slape-Polje 2
- 39 PGD Kozarje
- 40 PGD Brdo
- 41 PGD Podutik-Glince
- 42 PGD Vižmarje Brod
- 43 PGD Zg. Šiška
- 44 PGD črnuče
- 45 PGD Rašica
- 46 PGD Ježica 2
- 47 PGD Ljubljana-Vič

Člani B

- 1 PGD Medno
- 2 PGD Zg. Kašelj
- 3 PGD Slape-Polje
- 4 PGD Tacen
- 5 PGD Dravljje
- 6 PGD Lipoglav
- 7 PGD Stožice
- 8 PGD Podgorica Šentjakob
- 9 PGD Tacen 2
- 10 GD Ljubljana Mesto
- 11 PGD Štepanjsko Naselje
- 12 PGD Zalog-Sp.Kašelj
- 13 PGD Tomačevo-Jarše
- 14 PGD Brdo
- 15 PGD Stanežiče-Dvor
- 16 PGD Zg. Šiška
- 17 PGD črnuče
- 18 PGD Ljubljana Trnovo
- 19 PGD Ljubljana Šentvid
- 20 PGD Nadgorica
- 21 PGD Ljubljana-Vič 2

Članice A

- 1 PGD Sostro
- 2 PGD Zadobrova Sneberje Novo Polje
- 3 PGD Medno
- 4 PGD Lipoglav
- 5 PGD Gameljne
- 6 PGD Zg. Kašelj
- 7 PGD Tomačevo-Jarše
- 8 PGD Tacen
- 9 PGD Podgorica Šentjakob
- 10 PGD Ježica
- 11 PGD Nadgorica
- 12 PGD Ljubljana Šentvid
- 13 PGD Bizovik
- 14 PGD Vižmarje Brod
- 15 PGD Slape-Polje
- 16 PGD Stožice
- 17 PGD Ljubljana Trnovo
- 18 PGD Brdo

Članice B

- 1 PGD Dravljje
- 2 PGD Sostro
- 3 PGD Zalog-Sp.Kašelj
- 4 PGD Ljubljana-Barje

Članice C

- Vaja s hidrantom Raznoterosti
- 1 PGD Stožice
  - 2 PGD Ljubljana Trnovo
- PGD Zalog-Sp.Kašelj
PGD Zalog-Sp.Kašelj - Nedokončana vaja.

www.gb-koper.si

Gasilska brigada Koper je pred zdaj že kar nekaj časa imela zelo zanimivo spletno stran. Predvsem govorim o informativnem vidiku ocenjevanja, tisti oblikovni je bil malo manj posrečen, predvsem kar se tiče barve ozadja. To je bilo krvavo rdeče in oči še tako nezahtevnega uporabnika so kmalu kapitulirale in si poiskale kakšno bolj prijazno okolje – ali če hočete – ozadje. Nekaj časa spletna stran ni delovala. Potem pa smo pred kratkim dobili namig, da bi lahko ocenili tudi kakšno spletišče poklicnih gasilskih enot in da ima GB Koper vsekakor stran, ki je vredna ogleda. In smo šli.

Že prvi vtis ni bil slab. Edina stvar, ki bi jo morda lahko očital sicer domiselnemu portalu koprskih gasilcev je podobnost s stranmi državnih uradov. Ampak samo na prvi pogled. Oči so se nam zasvetile, ko smo na vhodni strani na desni zagledali telefonske številke in podatke enote, spodaj pa rubriko »Zadnje intervencije« z datumom 20.10. (ocenjevali smo 23.10.). Pogled na zadnjo novico je bil prav tako zgovoren in lepo, čeprav minimalistično opremljen – slika vozila, ki je vedno dober motiv in kratko poročilo o dnevu odprtih vrat na poklicni enoti. Pohvalno.

Končno število točk: 29

Kriterij:

0 -10 točk: stran je potrebno čim hitreje prenoviti
10 -15 točk: stran služi svojemu namenu, vendar ima veliko pomanjklivosti
15 - 25 točk: zanimiva stran z nekaterimi pomanjklivostmi
25 - 30 točk: stran vredna ogleda
30 - 34 točk: obvezno domače branje.

Za gasilsko spletišče se spodobi, da ima tudi rubriko intervencije. GB Koper ima to rubriko in zaenkrat je videti, da bomo tukaj lahko prebrali tudi kaj več kot zgolj suhoparne podatke o dogodku.

Dobra novica za obiskovalce spletne strani je vsekakor tudi galerija slik. Če jo bodo le znali oskrbovati z zadostno količino materiala, bo vsekakor magnet za obiskovalce strani. Najbrž bi isto veljalo za galerijo voznega parka gasilske enote. Prav slednja ima zares lep

nabor bolj ali manj novih vozil ki ga bi bilo skupaj s tehničnimi podatki vredno pokazati. Morda smo ocenjevali kak dan prezgodaj in imajo v načrtu tudi to, vendar mi tega nismo našli.

Stran skoraj povsem ustreza kriterijem, ki jih zagovarjamo pri ocenjevanju. Čisti presežek in zares ogleda vredna pa je mala neopazna vrstica pod menijskim zavihkom »Gasilska brigada > Predstavitev gasilske brigade«. Spodaj je mala črna slaščica z imenom »Kje se nahajamo«. Več ne povemo, oglejte si jo in jo poskusite. To je tisto nekaj več kar naredi stran nadpovprečno v primerjavi z ostalimi.

Druge rubrike na spletni strani so bolj servisne narave kar pa je logično – vendarle gre za službo s točno določenimi nalogami in pristojnostmi, kar ljudje tudi pričakujemo od nje.

In vizualni učinek na naše oči, ki smo ga tako raztrgali v prvem odstavku? Zdaj je udoben. Ne ravno vrhunski, nikakor starinski, vsekakor pregleden in jasen. Dober vtis pušča tudi »banner« na vrhu strani nad menijsko vrstico, ki daje vedeti, da se v Kopru stvari lotevajo resno in da želijo biti predvsem uporabni. Pohvalno.

P.S.: Na spletnem mestu, kjer se je nahajala stara (dobesedno in preneseno) spletna stran GBL, že lahko vidite zametek nove spletne strani. Ki idejno in vizualno spominja na ravno ocenjeno. Se nam obeta nov trend? Počakajmo še malo. Vsaj do naslednje številke.

letovanje mladih gasilcev

19. avgusta, bila je sobota, se je sedemnajst mladih gasilcev in štirje energije polni mentorji iz Repenj in Vodice odpravili proti Radencem ob Kolpi. Svoje mlajše člane so namreč peljali na letovanje...

Vožnja do Radencev je bila dolga in naporna, a ko smo prišli na cilj, je bilo naše »čakanje« poplačano. Najprej smo se razdelili po sobah, čakalo pa nas je tudi že slastno kosilo. Ker imamo kot gasilci vedno dovolj energije, smo že takoj prvi dan po kosilu stopili v akcijo in se odpravili na popoldansko kopanje. Dan je bil sicer vroč, a ob prvem stiku z vodo smo se kar malo ustrašili. Voda je imela namreč samo 17°C, a ker se gasilec ničesar ne ustraši, nas mrzla voda ni pregnala. Veselo smo se spustili vanjo in začeli uživati v vodnih radostih. Tako se je prvi dan našega bivanja kmalu prevesil v večer, večer pa v noč, ko je napočil čas za spanje. V celem tednu našega letovanja je bil to »najtežji« del dneva – za mentorje – kajti v domu je morala biti tišina ob desetih, kar pa je pri mladih razigrancih težko doseči. A tudi to namje uspelo. Prvi dan sicer malo teže, a naslednje dni smo že cez dan poskrbeli, da so se dovolj utrudili in zvečer tako prej zaspali.

Naš čas na letovanju je bil kar dobro zapoljen. Ob dopoldnevih smo hodili na sprehode po okolici, se vozili s kolesi,

plezali po umetni steni, ki jo imajo v domu, streljali z lokom, se igrali razne igre z žogo. Vsako popoldne smo odšli na kopanje in vožnje s kanuji, večere pa smo si popestrili z različnimi družabnimi igrkami, pa tudi na gasilstvo nismo čisto pozabili. Tako smo organizirali gasilski kviz, na katerem so se vsi prenettljivo dobro odrezali.

Ves teden so vsi pridno ubogali, a ker tabor oziroma letovanje ne more uspei brez kakšne neumnosti, so nam zadnji večer napravili pravo akcijo. Sprožili so gasilni aparat in nam tako povzročili ne malo težav.

A na koncu se je vse dobro izteklo. Zadnji dan smo se po kosilu še zadnjič odpravili na kopanje. Takrat je bila voda tako osvežujoča, da nihče ni hotel domov. Vsi bi tam ostali še par dni. A vsega lepega je enkrat konec. Tako smo se polni lepih vtisov in spominov vrnili nazaj v Vodice.

izlet na Krim

Naj vam za začetek povemo, da Krim leži na nadmorski višini 1107m. In nekega dne v mesecu oktobru smo se mi pionirji, pionirke in naši mentorji odločili, da odidemo na Krim. Krim se nam je zdel zelo zanimiv, zato smo se odpravili nanj. Z avtom smo se pripeljali do lga, potem smo se pa peš odpravili do Krima. Seveda smo vso pot hodili, hodili pa smo približno 4 ure. Pot je bila zelo zanimiva in tudi zelo naporna. Vmes smo se nekajkrat ustavili in se malo odpočili.

Vsem nam je bilo zelo lepo, ko smo se sprehajali po potki in gledali drevesa, ptičke itd. Med potjo smo se seveda zelo zabavali, kar nam je ulivalo dodatno moč. No, ko smo takole hodili in hodili smo že komaj čakali, da pridemo na vrh. Po 4 urah hoda smo končno prišli do vrha. Na vrhu Krima je planinska kočica, pod njo pa vojaški poligon. Vsi smo se zakadili proti planinski kočici. Tam smo se ustavili in pošteno odpočili. Malo smo pojedli in popili, nato pa smo se šli mi mlajši igrati, mentorji pa so se ob kavici malo pogovarjali. Ko smo se takole igrali, nam je čas zelo hitro mineval in morali smo počasi oditi domov. Preden smo se odpravili, so nam na Krimu podarili majhne denarnice za •. Vsi smo bili zelo žalostni, ko smo morali oditi. A morali smo dati pot pod noge in se odpravili dol s Krima. Dol smo prišli kar hitro, saj smo se imeli res odlično in tudi kondicije nam ni manjkalo. Ko smo prispeli do avta smo se samo še zakadili vanj saj smo bili že zelo utrujeni. Po našem mnenju je bil ta izlet fantastičen in mi pionirji in pionirke upamo, da bomo imeli še kakšnega. Moramo priznati, da mo se imeli fino vsi skupaj.

Da pa ne bomo preveč dolgovezili je že čas da zaključimo .

Lepe pozdrave vam pošilja
PGD-LJUBLJANA TRNOVO!
PIONIRKE IN PIONIRJI

gasilski kviz Regije Ljubljana I

Klemen Zibelnik

Foto: Klemen Zibelnik

“Vseh 48 ekip je prikazalo veliko gasilskega znanja!” je svoj govor na podelitvi priznanj na regijskem kvizu pričel poveljnik Regije Ljubljana I tov. Jože Vidmar. Teh besed vsekakor ne bi bilo, če se mladi gasilci skupaj s svojimi mentorji ne bi vneto pripravljali na to tekmovanje, ki je bilo hkrati izbirno za državni nivo. Razdeljeni na tri starostne

kategorije - mlajši pionirji, starejši pionirji, mladinci – so vneto reševali zastavljene naloge, eni uspešnejše, drugi spet nekoliko manj. Na kvizu se poleg teoretičnih gasilskih vprašanj preverja tudi praktično znanje. Tako so najmlajši pionirji imeli na sporedu vaji “vezanje vozlov” in “sestavljanko”, medtem ko so starejši pionirji “sestavljanko” zamenjali za “pravilno izbiro gasilnika”, so jo mladinci za vajo “spajanje cevi na trojak”. Ob nekoliko te-

žjih vprašanih smo morali tudi mentorji dodobra zbuditi svoje možgane, da smo ugotovili pravilni odgovor, ob enem znova prišli do zaključka, da o gasilstvu nikoli ne veš vsega.

Potek tekmovanja v soboto, 21. oktobra, v OŠ Brezovica, je vsem tričlanskim ekipam minil hitro in brez zapletov, za kar gre pohvaliti organizatorja Komisijo za mladino pri Gasilski zvezi Brezovica oz. njeno predsednico Matejo Kočever. Tako je tudi sama razglasitev rezultatov ter podelitev medalj in pokalov najboljšim minila hitro. Končni seštevki točk je pokazal, da so se pri najmlajših pionirjih, v kategoriji je sodelovalo 17 ekip, najbolje odrezali pionirji PGD Podgorica - Šentjakob (GZ Ljubljana), drugo mesto so osvojili pionirji PGD Medno (GZ Ljubljana), tretji pa so bili pionirji PGD Orle 1 (GZ Škofljica). Pri starejših pionirjih so na najvišjo stopničko zmagovalnega odra stopili pionirji PGD Podpeč (GZ Brezovica), na drugo in tretjo stopničko pa so stopili pionirji PGD Orle 1 in PGD Orle 2 (GZ Škofljica). Pri najstarejših, torej mladincih, so mladinci PGD Orle pozlatili medaljo starejših pionirjev, drugo mesto so osvojili mladinci PGD Dvorska vas – Mala Slevica (GZ Velike Lašče), tretji pa so bili mladinci PGD Šinkov Turn 1 (GZ Vodice).

Najboljši dve ekipi iz posamezne kategorije, potrebno je poudariti, da se tekmuje v enotni kategoriji, ne glede na spol, sta se uvrstili na državno tekmovanje, ki bo potekalo 25. novembra v

Rezultati – mlajši pionirji

(17 sodelujočih)

1. PGD Podgorica – Šentjakob (GZ Ljubljana) 535,7 točk
2. PGD Medno (GZ Ljubljana) 531,2
3. PGD Orle 1 (GZ Škofljica) 530,9

Rezultati – starejši pionirji

(18 sodelujočih)

1. PGD Podpeč (GZ Brezovica) 536,6
2. PGD Orle 1 (GZ Škofljica) 519,4
3. PGD Orle 2 (GZ Škofljica) 514,9

Rezultati – mladinci

(13 sodelujočih)

1. PGD Orle 1 (GZ Škofljica) 497,3
2. PGD Dvorska Vas - Mala Slevica (GZ Velike Lašče) 493,4
3. PGD Šinkov Turn 1 (GZ Vodice) 486,0

Dravogradu. “Vsem ekipam, ki so se uvrstile na državno tekmovanje želimo veliko sreče!” pa je svoj govor zaključil tov. Vidmar.

obisk reševalne postaje Ljubljana

Foto: Adam Tomšič

Adam Tomšič

Juhej, danes gremo k reševalcem, sem z veseljem pričakoval, da se bo kazalec približal 8:30. In zgodilo se je - zbrali smo se pred gasilskim domom v Zgornjem Kašlju in po štetju ter pregledu koles smo se čez približno deset minut odpeljali proti Reševalni postaji v Ljubljani.

Sprejel nas je Anton Posavec in nas odpeljal v garažo, kjer so parkirana reševalna vozila in motor. Najprej smo si ogledali reševalni motor s pripadajočo opremo, ki ga uporabljajo za nujne reševalne primere predvsem v mestnem prometu, ker je mnogo hitrejši kakor avto. Ogledali smo si tudi različne pripomočke, ki jih reševalci uporabljajo pri svojem delu (opeklinske obliže, povoje ...). Razkazal nam je tudi notranjost reševalnega vozila z ležiščem, EKG in opornico za imobilizacijo zlomljenih udov. Videli smo tudi praktični prikaz izvleka ležišča, ki se po potegu in rešilnega vozila spremeni v posteljo na kolesih s katero omogočijo hitrejši in lažji prevoz ponesrečenca ali bolnika. Ogledali smo si komunikacijske naprave v reševalnem vozilu. Pokazal nam je tudi dispečerski center v katerem

sprejemajo vse klice in pošiljajo reševalna vozila na pot.

Tone nam je razložil, v katerih primerih vozijo reševalna vozila s prižganimi intervencijskimi lučmi - kadar je v nevarnosti človeško življenje. Seznanil nas je z različnimi stopnjami alarmov:

- alarm 90 (zelo nujno, človek v kritičnem stanju),
- alarm 80 (nujno)
- alarm 70 (manj nujno – zlomi ipd).

Pri alarmu 90 gre na intervencijo tudi zdravnik, ki je ga reševalni avto odpelje direktno z urgence, pri drugih alarmih pa ne vedno. Eno minuto po sprejemu nujnega klica mora biti vozilo že na poti – kar od reševalcev zahteva veliko discipline in skrbnosti. Po ogledu smo se odpeljali v bližnjo restavracijo, kjer smo napolnili naše želodčke in se v spremstvu mentorjev odpeljali nazaj domov.

Gospodu Posavcu se v imenu pionirjev PGD Zgornji Kašelj zahvaljujem za ogled, vodenje ter razlago o delu reševalcev na Reševalni postaji v Ljubljani.

Aleksandru Kuhariču za 90 let

Ponosni smo, da imamo med seboj člana, ki praznuje visok jubilej - 90 let. Rojen je bil 8.10. 1916 v Celju, pot ga je pripeljala na študij v Ljubljano, kjer si je izbral svojo življenjsko sopotnico in ostal v Ljubljani. Po izobrazbi se je diplomirani inženir kemije zaposlil v podjetju Ilirija, saj se je zavedal, kakšne nevarnosti pretijo v proizvodnji, kjer je polno kemikalij. Tako je bil leta 1972 pobudnik ideje, da se ustanovi gasilsko društvo. Zavedajoč se nevarnosti si je hotel pridobiti čim več znanja, zato je začel obiskovati tečaje za gasilce in postal višji gasilski častnik I. stopnje organizacijske smeri. Po upokojitvi se je leta 1984 vključil v naše društvo, kjer kot veteran spremlja dela in napredek društva. Ob njegovem visokem jubileju mu članice in člani iskreno čestitamo in mu želimo še mnogo zdravih let v krogu svoje družine in Ježiških gasilcev.
Za PGD Ježica Marica Tišina

IN MEMORIAM

Janko Hromec

22.8. 2006 je prenehalo biti srce našemu dolgoletnemu članu Janku Hromcu, članu društva Ježica od leta 1956. Opravil je tečaj za Gasilskega

častnika II. stopnje in strojnika. Več let je bil tudi poveljnik društva, nato predsednik, zadnja leta pa član nadzornega odbora, skrbel pa je tudi za preverjanje zvez. Janko Hromec je bil tudi dobitnik odlikovanj GZS III, II. in I. stopnje ter GZL II. stopnje in Mestne gasilske zveze.

ko te zgrabi krč in jeza

Oskar Neuvirt

Zgodba je iz prejšnjega socialistično komunističnega sistema, ki za gasilce sploh ni bil tako slab. V mojem gasilskem društvu smo najprej kupili na kredit novo kombinirko, potem pa so nam veljaki na oblasti malo po malem odpuščali dolg. Tako smo prišli skoraj zastoj do vozila. V sedanji Sloveniji pa smo leto dni prosičali in morali odplačat naš delež za novo kombinirko do pikice in vejice.

Takrat je bilo frajersko tekrovati v šolskem trodelnem napadu v sosednji Avstriji. Tekmoval si kot gost in pokali so te že čakali, če si le preživel tekrovanje, ki je bilo na koncu popestreno s sodčki prekletu dragega točenega piva. Avstrijci so bili namazani z vsemi žavbami, da bi mi potegnili iz žepa zadnji šiling, ki sem ga doma izmaknil iz ženine nočne omarice, kjer je varčevala šilinge za avstrijsko margarino ramo, pralni prašek, riž, lak za lase in vse ostale nujno potrebne življenjske potrebščine, saj so bili ti artikli v Jugoslaviji zanič. Tako smo nekoč nasledili njihovi »finti« hitrega pitja piva skozi cevko. Kupili smo velik vrč piva vsebine 5 litrov. Na vrhu je bil vrč zaprt z nekakšnim pokrovom skozi katerega je šlo 10 plastičnih cevok. Na znak sodnika smo pričeli vleči in piti pivo skozi cevke. Ko je bil vrč prazen je sodnik odmeril čas. Kot novinci smo baje dosegli zelo dober čas, skoraj prvo mesto so rekli jodlarji. Vraga smo dosegli, to je bila finta in dobili smo takšno veselje, da

smo vajo ponovili. Potem je šlo pivo skozi cev v usta zatem pa v obliki srednje pene nazaj skozi nos. Pa pustimo to.

Nekega dne je neki buhtelj v društvu prišel na idejo, da gremo v Avstrijo na njihovo regijsko tekmovanje tekrovat za srebrno značko. To je pomenilo, da si moral pred nastopom v trodelni dirki izžrebat funkcijo. O madona, kako smo trenirali. Skoraj vsak dan. Še dobro, da v poznih popoldanskih urah, ker če bi imeli vaje dopoldan, bi poštar delal domačo nalogo namesto mene.

Po enem mesecu smo za silo že znali vsak vse funkcije. Štoparica je pokazala vedno boljše čase. Pričeli smo se veseliti, kako nam bodo, ob malo sreče, pripeli na prsa avstrijske srebrne značke. Bronaste je že itak imelo skoraj vsako društvo saj tam ni bilo žreba. Najhujše pri vsem pa je bilo, da smo vsi po tihem upali, da bomo izveli desetarja ali sela.

Napočil je datum odhoda v Avstrijo. Imena kraja se ne spomnim, vem samo, da je bila večja vas. Še najbolje bi bilo, če bi tekmovali v kakšni zakotni vasi, saj smo vsi skupaj izpadli kot zarukani kmetje. Na drogovihi so vihrale zastave, med njimi tudi naša - jugoslovanska. Joj, kako ponosno smo stopili pred komisijo A. Nihče od ekip iz Jugoslavije namreč ni vedel, da smo mi pripravljene za srebrno značko. Vsi ostali so namreč tekmovali v klasiki - brez žreba za bron. Žreb se je dobro iztekel, jaz sem celo

izvelkel svojo osnovno funkcijo, ki sem jo seveda najbolje obvladal. Tudi desetar Lojzek je izvelkel desetarja. Kakšna sreča, če bi moral sklapat sesalni vod, bi verjetno pogoreli. Pa noge ga niso najbolje nesle in je bil za tek bolj levi. Vajo smo naredili več kot odlično. Na štafeti smo tekli kot bi nas sam Lucifer lovil. Pokal in značko smo že videli pred nosom.

Sledilo je razočaranje, ki ga ne bom pozabil še na smrtni postelji, oziroma v zadnji kurilnici.

Sosednje društvo, ki je bilo po gasilskih »dirkah« bolje rangi-

rano, je šokiralo naš nastop za srebrno značko in so se iz jeze tudi oni prijaviili po bronu še za srebro.

Veliko vprašanje je bilo, če bi nas takrat premagali, če ne bi »nategnili« vse sodnike in večino gledalcev. Ko so izveli funkcije in v roke prejeli vsak svoj tekmovalni znak, je kot Tarzan zakričal eden od tekmovalcev in se začel valjat po travi tekmovališča. Zagrabil ga je namišljeni krč v levo nogo. Vsi sodniki so mu hiteli pomagati, pritekkel je zdravnik z dvema kovčkoma prve pomoči. Okrog njega so skakali kot opice, on pa je bil resnično videti kot Tarzan, ki je pravkar padel iz veje. Zvijal se je kot bi mu nekdo vlekel hrbtnico iz telesa. Med tem so si ostali tekmovalci izmenjali tekmovalne oznake in bili so na konju. Čeprav so izgledali kot osli. Krč je namišljenega bolnika čudodelno hitro izpustil in lahko so tekmovali in nas seveda premagali. Zamenjave očitno ni nihče od sodnikov opazil.

Mi pa, ki smo to opazovali, smo imeli dolge nosove kot Ostržki. Zgodila sem nam je takšna krivica, da se niti napiti nismo mogli. Preklinjali smo sosede pa sami sebe, ker smo se odločili tekrovati v tem gasilskem trodelcu, in zabili v prazno nešteto ur za vaje.

V jugoslovanskem taboru, ki je bil na travniku ob majhnem potočku, smo razočarano sedeli in jedli svoje sendviče. Sosede so po uspehu celo zakuri roštilj. Od daleč sem opazoval jugoslovansko zastavo in se zaklel, da ne bom nikoli več tekmoval v Avstriji pod to zastavo.

No tudi če bi si premislil, ne bi mogel saj je naša skupna država Jugoslavija razpadla že leto pozneje. Nam pa je še velikokrat razpadel sesalni vod in slišalo se je povelje strojnika : »gor-dol-gor-dol - popravi - aleluja Lojzek , kaj ga serješ!«

izlet gasilskih veterank in veteranov GZL

Peter Roš

V sredo, 13. septembra je bil v organizaciji GZL in odbora veteranov zveze organiziran izlet in ogled GB Koper, Luke Koper in PGD Sečovelje. Izleta se je udeležilo 142 veteranov s tremi avtobusi. Avtobusi so krenili s treh izhodiščnih točk in sicer Zadobrove (vodja predsednik GZL Tone Podobnik), Šentvida (vodja veteran Janez Škrbinc) in Kongresnega trga (vodja predsednik odbora za veterane pri GZL Dusan črtanc). Odhod vseh treh avtobusov je bil ob 7:00. Poleg dobrega vzdušja v avtobusih se je tudi že kazal lep, sončen dan.

V avtobus, na katerem sem bil, je krenil iz Šentvida. Vodja Janez Škrbinc je pozdravil navzoče v avtobusu v imenu GZL in svojem imenu ter nam zaželel prijetno doživetje dneva. Med vožnjo po avtocesti je na območju barja na kratko opisal nastanek in zgodovino barja ter življenje prvih naseljencev. Prav tako je podal zgodovinski opis in nastanek Vrhnike in Logatca.

Na parkirišču pred Divačo smo se zbrali vsi udeleženci treh avtobusov, razporedili vrstni red zgoraj omenjenih ogledov, prejeli okusno malico in pijačo ter nadaljevali pot.

Prvi ogled je bil v PGD Sečovelje. Pričakal nas je predsednik društva Milan Luštin, nam zaželel dobrodošlico in povabil navzoče na kozarec osvežitve. Predstavil je društvo in njegovo 53. letno zgodovino dejavnosti. Zanimiv je podatek, daje bilo društvo ustanovljeno kot IGD Sečovelje zaradi rudnika črnega premoga. Po zaprtju rudnika so se preimenovali v PGD Sečovelje. Gasilski dom na današnjem prostoru so zgradili leta 1984, obnova doma pa je bila končana leta 2003. Vključeni so v GZ Piran, predhodno pa so bili člani Obalne zveze, ki je prenehala delovati z ustanovitvijo GZ. Društvo je teritorialno in spada v III. kategorijo ter šteje 100 aktivnih članov. Vozni park sestavljajo VGP1 Mazda 2500 TD 4x4, VM1 Mercedes - Benz, GVC 16/24 125 T10 in AC 16/50 JAM 130 TI 1. Dejavnost društva je zelo uspešna, kar dokazujejo številni pokali in vitrinah in važnejša priznanja po zidovih sejne sobe.

Iz Sečovelj smo se odpeljali na ogled Luke Koper. Ob vstopu v Luko Koper nas je pričakal vodič - pomočnik vodje II. izmene GE Luke Koper. Ob vstopu v

avtobus nam je zaželel, da bi se pri njih prijetno počutili. Med vožnjo po Luko Koper nam je prikazal celotno delovanje Luke, ogromne terminale za razsute tovore, lesni terminal, skladišča, parkirne prostore vozil s trenutno 70.000 vozili znanih znamk, avto hišo s 4000 parkirnimi najdražjimi vozili. Luka ima za požarno vodo 6 črpališč velikih kapacitet sladke vode, lahko pa ob pomanjkanju te nadomestijo s preklpom na slano vodo - morje. Ogledali smo si najmanjše črpališče, ki daje 450 m³ vode na uro. Preseneča tudi izredna čistoča na območju celotne luke, imajo namreč svojo komunalno službo. Ob prihodu v gasilski dom nam je bila predstavljena visoko kvalitetna oprema za intervencije. Vozilo GVC 24/50 podvozje IVECO z nadgradnjo Lohr, opremljena za potrebe intervencije v luki. Za gašenje uporabljajo v veliki večini tlačne cevi premera A -110 mm. Še vedno imajo AC 35001 FIAT 662 N letnik 1967. Imajo tudi prikolico kontejner z dodatno opremo in IDA ter 2 dve prikolici s po dvema MB Ziegler. Za ugotavljanje izvora požara v zadimljenih prostorih ali iskanja ljudi imajo termo kamero BARINA ARGYS 3. V vsaki izmeni je 6 zaposlenih operativcev.

Iz Luke Koper smo se podali na ogled GB Koper. Na dvoriščni ploščadi novega doma poklicnih gasilcev Koper nas je sprejel in pozdravil z željo, da naše snidenje ostane v obojestransko prijetnem spominu vodja izmene Branko Babuder. Peljal nas je v sejno sobo, kjer nam je direktor brigade Vilij Bržan zaželel prijetno bivanje ne samo pri njih, temveč tudi ob celodnevem izletu na obalno - istrskem območju. Poleg tukajšnje dežurne službe, ki jo v štirih izmenah opravlja po 12 gasilcev, imajo še izpostavo v Piranu s po dvema gasilcema - tudi v 4. izmenah. Direktor nam je opisal delovanje in uspehe, ki so jih dosegli, močno povezanost s prostovoljnimi gasilci in tudi razumevanje župana Kopra za potrebe gasilcev. S pomočjo slikovne dokumentacije nam je bila prikazana zgradba GB Koper, ki je bila zidana leta 1963 in jo je bilo nujno potrebno zamenjati. Na novi lokaciji in novi zgradbi, ki je bila letos junija predana svojemu namenu, so bili upoštevani vsi potrebni pogoji za delovanje poklicne gasilske enote. Porast intervencij narašča

glede na razne nesreče z nevarnimi snovmi, prometne nesreče, požare in druga reševanja. Samo v letu 2006 do našega obiska beležijo 650 intervencij. Pokrivajo celotno obalno področje RS. V garažnih prostorih sta nam Branko Babuder in Dragan Purič razkazala vozni park in novosti v njem. Novo vozilo Mercedes - Benz Rosenbauer za reševanje v tunelih in novo vozilo Mercedes - Benz za intervencije ob nesrečah z nevarnimi snovmi. Vozilo ima vodo, penilo in prah, na strehi pa dva topova. Videli smo tudi novo, 23m dolgo lestev s košaro, ki je zelo priročna za manevriranje. Poleg ostalih obstoječih intervencijskih vozil je posebnost gasilsko vozilo Mercedes - Benz letnik 1951.

Po tem ogledu smo se poslovili in odpeljali na turistično kmetijo Mahnič pri Dragonji. Kosilo je bilo zelo okusno in obilno, s pijačo iz njihove vinske kleti. Gostišče je tudi poskrbelo za harmonikarja, ki je še podkrepil že tako dobro razpoloženje z narodnimi vižami. Po kosilu je bil možen ogled vinske kleti Mahnič z degustacijo ali pa ogled Tonine hiše v Svetem Petru. To je kmečka hiša z značilnimi prostori in opremo izpred 500 let ter s kletjo za izdelovanje oljčnega olja z mlinom.

Ob 18:20 smo se dobro razpoloženi in polni novih prijetnih doživetij odpravili proti domu. Upam, da delijo zahvalo z menoj vsi udeleženci za prijetne sprejeme in doživetja pri zgoraj omenjenih obiskih gasilcev in na turistični kmetiji.

Organizatorju izleta - predsedstvu GZL in komisiji za veterane pri GZL - pa za dobro in zanimivo organiziran izlet in dobro pogostitev.

Informacije o priročniku: Matej Kejžar

matej.kejzar@gas-res-sluzba-kr.si, gsm: 041 608 609

prostovoljno gasilsko društvo Ljubljana - Vič

Franc Sever

Foto: arhiv PGD Vič

Prostovoljna požarna bramba Vič-GLINCE je bila ustanovljena 22. novembra 1872, kot tretje gasilno društvo v takratni deželi Kranjski. Že naslednje leto so zgradili gasilski hram in kupili ročno dvokolesno snemalno brizgalno in ostalo gasilno opremo. Do konca devetnajstega stoletja je za viško-glinške gasilce značilna močna povezanost obeh naselbin. Biti član gasilske brambe je bila velika čast za posameznika, saj so bili pogoji za včlanitev dokaj strogi in obvezujoči.

Novo stoletje so proslavili s slavnostno blagoslovitvijo povečanega gasilskega hrama in nabavo nove štirikolne brizgalne. Zadnje gasilsko slavje na Viču pod Avstro-Ogrsko je imelo društvo 28. junija 1914 ob priliki proslave 40-letnice, ki je bilo združeno z zborovanjem Slovenske deželne gasilske zveze za Kranjsko in župnik zletom Ljubljanske gasilske župe.

Skupna država SHS, ustanovljena 1918. leta, je prinesla tudi v gasilske vrste vrsto sprememb. Nagel razvoj gasilske opreme in tehnike, vedno večje vključevanje krajanov v gasilske vrste je pogojevalo članom društva, da zgradijo nov gasilski dom. Na občnem zboru 23. februarja 1930 so sprejeli sklep, da stari gasilski hram porušijo in na istem zemljišču zgradijo novega. Za načrt so zaprosili arhitekta Jožeta Plečnika, ki se je po ogledu lokacije "zelo razveselil, rekoč, da je to lep in krasen prostor, ter da bo to en lep kraj predmestja." Slavnostna blagoslovitev novega doma je bila ob priliki 60-letnice društva 9. julija 1932. Kronist je zapisal, "da

so številni gostje, gasilci in občani, po ogledu doma složno ugotovili, da ima Vič najmodernejši in največji gasilski dom v Dravski banovini."

Kljub finančnim težavam (odplačevati so še dolg za gasilski dom) so 1935. leta kupili novo prenosno motorno brizgalno Rosenbauer. To leto so občino Vič priključili k mestu Ljubljana, zato je prišlo tudi do spremembe naslova društva v "PROSTOVOLJNA GASILSKA ČETA LJUBLJANA - VIČ".

Večletna želja viških gasilcev, da bi kupili gasilski avtomobil, se jim je uresničila za proslavo 65-letnice društva, ki je bila 4. julija 1937. leta.

Bližajoča nevarnost vojne je bila odločilna, da so 1940. leta kupili prikolico za gasilski avto-navijak za cevi, odprli "sobo za nočno gasilsko službo in pripravljeno" in 1941. leta še eno motorno črpalko ILO.

Med drugo svetovno vojno je delo v društvu zamrlo do 18. avgusta 1945, ko so imeli prvi povojni občni zbor. Delo v društvu je potekalo v naslednjih letih v skladu z novim Zakonom o prostovoljnih gasilskih društvih, ki je bil sprejet 1948. leta.

Leta 1963 so ob proslavi 90-letnice društva prevzeli nov avto TAM-2000 in leta 1972 ob 100. obletnici nov kombiniran gasilski avtomobil TAM-5500, odprli zgodovinsko sobo in izdali kroniko Branka Božiča: "Sto let gasilskega društva Ljubljana - Vič".

Začetek drugega stoletja delovanja društva je bilo prav tako delavno. V gasilskem domu so napeljali centralno ogrevanje (1973), asfaltirali dvorišče doma (1974), kupili mala motorno brizgalno "TOMOS" (1976), zamenjali ostrešje gasilskega doma in obnovili fasado (1977) in 1982. leta slavnostno proslavili 110-letnico društva s prevzemom kombibusa TAM-75A. V želji, da bi se društvo čimbolj tehnično opremilo, so 1988. leta kupili terensko gasilsko vozilo LADANIVA 1600 in 1989. leta avtomobilsko prikolico, ki je opremljena za gašenje gozdnih požarov.

Proslavo 120-letnice društva so 1992. leta obeležili z blagoslovitvijo sv. Florjana na pročelju gasilskega doma. Osrednja proslava je bila 27. junija in se je pričela z veliko gasilsko vajo, parado gasilskih enot in otvoritvijo prenovljene zgodovinske sobe v gasilskem domu.

V letu 1996 in začetku 1997. leta je bil zgrajen prizidek k domu - garaža za gasilsko orodje in opremo. Kupljen je bil nov avtomobil VW kombi - Synhro, visoktlačna črpalka "Zebra" s prikolico s potrebno dodatno opremo, odprta zgodovinska zbirka viških gasilcev in izdana knjiga Franca Severja "Viški gasilci skozi čas."

Člani društva pa so imeli veliko željo, da bi kupili nov gasilski avto, saj je TAM-5500 iz leta 1971 tehnološko zastarel. V letu 2004 je bilo kupljeno novo podvozje MAN in izdelana nadgradnja, tako, da ima danes društvo sodobno gasilsko vozilo GVC 16/25, ki je bilo prevzeto na slavnostni proslavi ob priliki 135-letnice društva 24. julija 2006.

V jubilejnem letu ima društvo 92 članov, 5 častnih članov in preko 3000 podpornih članov.

135 let so tako viški gasilci pomagali ljudem, ki so jih poklicali. To so leta z več desetstisoči urami trdega dela v društvu in na akcijah. Nikoli niso želeli plačila za to delo, veseli pa so bili besede zahvale. Z delom so premagovali vse težave. Podpirali so jih ljudje, revni in bogati, vseh družbenih slojev.

Odnos do gasilske zgodovine, veteranov, funkcionarjev in najstarejših članov društva je bil vedno spoštljiv. Vsak posameznik je po svojih močeh in sposobnostih primaknil svoj kamenček v bogat mozaik, ki ga je društvo sestavljalo polnih 135 let.

pgd Vižmarje - Brod

Foto: arhiv PGD Vižmarje - Brod

Jure Čokl

V Šentvidu so gasilsko društvo ustanovili leta 1888 za takratno občino Šentvid. Članstvo tega društva so sestavljali krajanji Šentvida, Vižmarij, Podgore, Guncelj, Poljan, Dravelj, Trate, Medna, Zapuž, Dvora in Stanežič. V gasilskem društvu Šentvid so do leta 1896 ustanovili štiri gasilske odrede in vsak izmed njih je imel svojo shrambo z gasilskim orodjem. Dva odreda sta bila v Šentvidu, po en pa v Gunceljah in v Vižmarjih. Zaradi oddaljenosti je bilo gašenje večkrat prepozno, zato so začeli v občini Šentvid ustanavljati nova gasilska društva, k temu pa je prispevala tudi Narodna čitalnica

Šentvid, katere namen je bil narodno prebujanje. To delo se je v gasilskih društvih nadaljevalo s kulturno dejavnostjo. Tako so v občini Šentvid ustanovili: GD Vižmarje (1904), GD Dravljje (1905), GD Podutik (1909), GD Stanežiče (1914), GD Guncelje (1919) in GD Medno (1920).

Takoj po ustanovitvi v letu 1904 so člani GD Vižmarje kupili ročno brizgalno. Leta 1907 so zgradili še gasilski dom. V letu 1910 je bil ustanovljen dramski odsek, ki je uspešno odigral nekaj iger.

Med 1. svetovno vojno je gasilski dom v Vižmarjih zasedla vojaška konjenica, precej članov pa je moralo oditi na fronto. Leta 1923 je gasilsko društvo Vižmarje ustanovilo pevski zbor, ki je zelo uspešno deloval štiri leta. Leta 1926 je društvo zgradilo prvi vodni bazen nad klancem za 60 m³ vode, v letu 1930 so člani kupili še motorno brizgalno Strojne tovarne in livarne Ljubljana. V letu 1937 so zgradili še en vodni bazen.

Gasilsko društvo Vižmarje - Brod je po II. svetovni vojni nadaljevalo prekinjeno delo in že leta 1946 so gasilci preuredili vojaško vozilo v gasilsko, kupili nekaj opreme in nadaljevali z dramsko

sekcijo. Ob 50 letnici društva leta 1954 so razvili gasilski prapor. Dve leti kasneje so zgradili vodni bazen pod klancem za 130 m³ vode in nabavili motorno brizgalno Rakovico. V letu 1970 so zgradili še en vodni bazen za 80 m³ vode na Plemljevi ulici.

Vas Vižmarje se je hitro večala, in tako je tudi v gasilsko društvo pristopilo precej novih članov, ki so znatno pripomogli k hitrejšemu razvoju društva. Že leta 1969 so kupili orodno vozilo in MB Rosenbauer, leto kasneje so začeli še s prenavo in povečanjem gasilskega doma. V letu 1976 so se vključili v enoto ZOCZ mesta Ljubljane in KS Vižmarje - Brod in kupili kombinirano vozilo TAM 5500. Ob 75. obletnici leta 1979 je društvo priredilo svečano otvoritev prizidka h gasilskem domu. S tem so pridobili dve garaži ter veliko dvorano.

Leta 1999 je kombinirano vozilo TAM 5500 zamenjal GVC 16/25 Mercedes – Benz Atego, leta 2004 pa je društvo svoj vozni park dopolnila še z vozilom za moštvo Citroen Jumper, ki je zamenjalo starejše tovrstno vozilo Renault Traffic. V prostorih društva je tudi stalna muzejska zbirka.

Vižmarski gasilci dajemo največji poudarek strokovnemu usposabljanju, operativni pripravljenosti, kvalitetni zaščiti in reševalni opreми ter kratkemu odzivnemu času na intervencijah. Operativna pripravljenost in usposobljenost sta ključnega pomena za naše delo česar se zavedamo in se prav to trudimo tudi vzdrževati in dopolnjevati. V letošnjem letu je večje število članov opravilo tudi tečaj pod strokovnim vodstvom reševalcev RP

Ljubljana, da bi našim krajanom lahko nudili kar najcelovitejšo pomoč, ko jo bodo potrebovali. Člani našega društva veliko časa posvečajo tudi dežurstvom tako v domačem društvu kot tudi na poklicni gasilski enoti v Ljubljani, GBL. S slednjo sodelujemo dobro in si tovrstnega sodelovanja v tej obliki želimo tudi v prihodnje.

V našem društvu velik poudarek dajemo delu z mladino, kar se nam je v letošnjem letu že bogato obrestovalo – letos bomo v operativne vrste pridobili kar štirinajst novih gasilcev in gasilk, na kar smo zelo ponosni. Mladim želimo gasilstvo prikazati kot odgovorno, strokovno in skupinsko delo. Želimo, da se zavedajo svoje odgovornosti in se težke naloge lotevajo resno in predano. Glede na število novih operativnih gasilk in gasilcev nam to očitno uspeva. Verjamemo, da bodo tak pristop k našemu delu predali tudi rodovom, ki prihajajo za njimi.

Zelo pomembni se nam zdita dobro sodelovanje in povezanost s sosednjimi gasilskimi društvi in društvi iz našega sektorja (sektor Vižmarje), saj smo prepričani, da smo močni zgolj toliko, kolikor lahko dosežemo skupaj.

PIGD Belinka

Foto: Peter Bernik

Nekako 55 let je minilo od ustanovitve PIGD Belinka. Da si bomo lažje predstavljali razloge za ustanovitev društva, moramo seveda najprej vedeti za razloge, ki so dajali osnovo za potrebo po tem segmentu zaščite. Belinka kot tovarna za proizvodnjo vodikovega peroksida je bila zgrajena iz tehnologije, ki je bila pripeljana iz povojne Nemčije kot vojna reparacija. Peroksid se je proizvajal za različne potrebe, vojska ga je celo preizkušala za pogon raket nekje v Srbiji, kamor so ga vozili pod izjemno strogimi varnostnimi ukrepi. Bil je nepogrešljiv v medicini, elektroniki in še nekaterih drugih panogah, dokler se ni razvila detergentska industrija. Pridobivanje je bilo elektrolitično in energetsko zelo požrešno, finančno pa tudi, saj so bile elektrode iz materiala, ki so bili celo dražji kot zlato.

Vzporedno z gradnjo tovarne se je zgradil tudi gasilski dom, ker so takrat že slutili, da je za tako tehnologijo to potrebno, kajti bila je kar precejšnja potreba po električnih napravah z visokimi obremenitvami, materiali pa v tistih letih niso bili kdove kako kvalitetni.

Zgradil sej e tudi požarni bazen, ki še danes služi tako kopanju v poletnih mesecih kot požarni vodi v sistemu avtomatskega gašenja obrata avtooksidacije – zgrajen v 70 letih za proizvodnjo večjih količin vodikovega peroksida – jasno po avtooksidacijskem postopku, ki je nekaj drugega kot elektrolitični.

Sedaj pa res samo k gasilcem. Društvo, ki se je ustanovilo za potrebe tovarne, se je ustanovilo iz članov, ki so sicer prišli iz okoliških krajevnih društev. Delovalo je dobro desetletje tudi v okviru Občinske gasilske zveze Črnuče, potem pa je začelo po malem zamirati. Ko se je v 70. letih začelo postavljati nove objekte, se je obenem razmišljalo tako o oživitvi PIGD kot tudi o poklicni zasedbi, ki bo

nadzorovala požarne sisteme, obvladovala preventivne ukrepe na tem področju ter skrbela za zaščito pri raznih remontnih delih, rekonstrukcijah, predelavah ipd. Ta profesionalna ekipa se je v teh letih ojačala na včasih 5 včasih 6 poklicnih gasilcev, ki so nenazadnje tudi usmerjali dejavnosti operativne enote novo nastalega PIGD, ki sva ga z odgovorno osebo za varstvo pri delu in požarno varnost, upokojenim Milanom Gradom, ustanovila na novo, ga registrirala pri upravni enoti in izvedla vse potrebno, da je društvo zaživelo. Čutili smo potrebo za to, saj v tej sodobni tehnologiji nastopajo novi, bolj nevarni faktorji z velikimi količinami močno vnetljivih snovi – recimo jim delovna raztopina, ki je nasičena s kisikom, pa tudi peroksid sam se vžiga pri dotiku z organskimi snovmi in eksplozira v stiku z določenimi kovinskimi materiali – recimo medeninno.

Društvo su se v teh letih pridružili tako člani krajevnih društev, ki so se zaposlili v Belinki, kot tudi delavci v tovarni, ki so pridobili gasilsko znanje preko rednega izobraževanja v okviru OGZ Ljubljana-Bežigrad in kasneje GZ Ljubljana. Društvo šteje kar precejšnje število članov, še največ je v tem obdobju že upokojencev, operativna enota pa se izmenjuje v treh dežurnih sestavih s kar dovolj močno postavitvijo. Preskrbljena je z adostna zaščitna oprema, zadnjih nekaj let imamo na razpolago tudi sodobno vozilo GVC24/50 Iveco, pred tem pa smo se kar nekaj let mučili z vozilom Zastava 640.

Društvo izvaja vse potrebne aktivnosti v okviru GZ Ljubljana, se udeležuje tekmovanj in vaj v sektorju Bežigrad, skrbi za izobraževanje tako zunaj kot znotraj z

Peter Bernik

dežurnimi desetimi in v okviru zahtev ISO standarda 14001, ki pokriva ekologijo in ima daleč najvišje zahteve. V tem smislu se načrtuje tudi specialno vozilo za te potrebe, saj se kaže zelo malo možnosti, da bi ob zdajšnji potrebi po intervenciji z opremljeno prikolico lahko hitro posredovali, ker največkrat ni pri roki vlečnega vozila zanjo!

Društvo za člane vsako leto organizira ekskurzijo, kjer del posvetimo strokovnim obiskom, ostali del pa družabnemu druženju. Vsako leto na občnem zboru pregledamo stanje izvajanja dejavnosti za preteklo leto in si zastavimo plan za tekoče leto, upravo podjetja pa zadolžimo, da tako pri investicijah kot tudi deležu za potrebe PIGD nameni temu potrebna sredstva. Uprava tudi skrbi, da res aktivni člani društva za svojo pripravljenost sodelovati v operativnem sestavu in rednimi udeležbami na začrtanih aktivnostih ter trendu po izobraževanju dobivajo celo stimulacijo vsak mesec ob redni plači. Člani sami se odločijo, koliko in kako odgovorna dela bodo opravljali v društvu in koliko se bodo izobraževali, kar jim doprinese delež pri stimulaciji.

Nekaj večjih intervencij, ki so bile opravljene v zadnjih 30 letih pri eksplozijah in požarih v objektih in so bile zaključene celo pred prihodom GB Ljubljana, ki na poziv iz Belinke krene običajno s celotno izmenjo pa kaže na upravičenost ustanovitve in angažiranja tako poklicnih gasilcev Belinke kot samega društva.

Na občnih zbora poudarjamo, da dejavnost društva, sploh operativnih članov mora ves čas biti v polnem teku, saj nihče ne ve, kdaj lahko pride nesreča.

Rim v plamenih

Foto: internet

Rimski cesar Neron od nekdaj velja za požigalca oziroma uničevalca Rima. Leta in leta smo v različnih knjigah, dokumentarnih oddajah in knjigah lahko spremljali mit o Neronu, ki na balkonu svoje palače s harfo nad gorečim Rimom snuje svojo epsko pesnitev. Pa je bil Neron zares požigalec ali gre zgolj za legendo, ki je s stoletji postala resnica, čeprav s slednjo nima veliko skupnega? Zgodovinarji si niso edini. Prav gotovo drži, da je bil Neron okruten cesar, ki si je svoj krvavi sloves pridobil z metanjem kristjanov levom, vendar ali je bil res tako nor da je zažgal Rim zgolj zato, da bi dobil navdih za pesnitev? Zadnje ugotovitve znanstvenikov kažejo, da ne. Znanstveniki, ki se ukvarjajo z zapisi rimskega zgodovinarja Tacita, imajo povsem drugačno razlago.

Ponoči, 18. julija leta 64 našega štetja, je v trgovski četrti Rima izbruhnil požar. Zaradi poletnega vetra in visokih temperatur se je hitro razširil po preprostih lesenih objektih vlemesta. Ogenj je zajel območje cesarskega dela mesta in Celiusovega griča. Ker ni bilo v tem delu mesta nobene kamnite zgradbe ali trdne ovire, se je ogenj neovirano širil. Tudi sama arhitektura mesta je bila za razvoj požara idealna. Rimska vojska, ki je bila zadolžena tudi za gašenje požara, se je na domnevno povelje neznanega centuriona odzvala hitro in takoj začela z reševanjem ljudi. Ko so prispeli na požarišče, jih je čakala grozljiva slika. Prestrašeni in nemočni ljudje kričali od strahu. Matere z otroki so bežale po ulicah, možje so skušali rešiti vsaj nekaj premoženja. Nekateri so pomagali invalidom in nemočnim, prepuščenim na milost in nemilost ognjeni ujmi. Ta je že zajela celotno trgovsko četrt in jo dobbesedno pogoltnila. Kamor koli so se ljudje premikali, jim je ogenj sledil. Posebna težava so bile tudi

razbojniške skupine, ki meščanom niso dovolile gašenja in so plenile njihovo imetje. Ko so rimski vojaki začeli z reševanjem, se je njihov vodja odločil za preventivni požig. Tako je omogočil umik civilistom in po vsej verjetnosti rešil vsaj nekaj tisoč življenj. Nekateri ljudje so vojake napadali, saj je bilo videti, kot da oni požigajo Rim. Ogenj je divjal kar sedem dni in opustošil sedemdeset odstotkov Rima. Od 14 četrti jih je popolnoma zgorelo 11. Ostale tri so bile hudo poškodovane. Plamen je bil ponekod visok do 30 metrov. Rimskim vojakom ga je uspelo omejiti šele, ko je zmanjkalo gorljive snovi in so s preventivnim požigom uspeli narediti zadosti velik prostor, da se je ogenj ustavil. Če vemo, s kakšno opremo so takrat vojaki razpolagali in kako zelo jih je ogenj presenetil in se hitro širil, je bil to velik uspeh in izjemno pogumno dejanje. Lahko bi rekli, da so bili vojaki predhodniki gasilcev in so svojo dolžnost opravili več kot častno. To je bil najhujši požar, kar jih je Rim doživel v svoji celotni zgodovini.

In Neron? Po Tacitovih zapisih ga sploh ni bilo v Rimu, ampak je bil takrat v Antiumu. Ko je izvedel za požar se je nemudoma vrnil v Rim in prišel v trenutku, ko je ogenj požiral prehod, ki ga je dal zgraditi med vrtom mecenov do palače. Ogenj je kmalu zajel tudi palačo z njegovimi prostori. Ko je Neron videl, kako velik je požar, je dal nemudoma na stežaj odpreti vrata Marsovih polj in vanje spustiti vse begunce, ki so jih še lahko dosegli. Organiziral je tudi prostor za bolnike in dal poklicati zdravilce, ki so jih lahko našli. Iz Ostie so takoj pripeljali hrano in jo prodajali po simbolični ceni ene sestercije za pol kilograma, kar je bilo resnično malo. Vojaki so stražili imetje meščanov pred razbojniškimi tolpmi.

Kljub vsemu vsi njegovi ukrepi niso bili sprejeti lepo. Razširile so se govorice, da so osovraženega cesarja videli na balkonu njegove palače, kako je s harfo v roki

prepeval o uničenju Troje. Te govorice se zdijo na prvi pogled nelogične, saj je težko verjeti, da je cesar najprej naredil vse za varnost svojih ljudi, nato pa prepeval na svojem balkonu. Ali pa morda celo dal sam zakuriti mesto da bi dobil navdih, potem pa organiziral reševanje? Na drugi strani zgodovina pozna ogromno primerov, ko je požigalec sam pomagal gasiti požare, ki jih je podtaknil. Katera domneva je torej točna? Neron je po požaru moral najti grešnega kozla, da bi umiril množice, ki so za požig obtoževale njega. To lahko sklepamo po množičnih eksekucijah kristjanov, takrat majhne in nepomembne verske sekte. Je cesar želel za vsako ceno vstaviti govorice in se je bal morebitnega atentata nase in je bil dejansko kriv? Je v svoji norosti zares pel na balkonu svoje palače čeprav ognja ni nikoli podtaknil? Je bil nedolžen in so bile govorice zgolj posledica njegovega krvavega vladanja? Pravega odgovora verjetno ne bomo nikoli poznali. Kot tudi ne imena pogumnega centuriona, ki je zbral skoraj neverjeten pogum in z na videz blaznim dejanjem - preventivnim požigom - rešil toliko življenj. In števila vseh pogumnih vojakov, antičnih gasilcev, ki so izgubili svoja življenja, ko so pomagali prebivalcem Rima ob katastrofalnem požaru. Nekatero zgodbo pač nimajo povsem jasnega konca. Zato ostanejo legende, tudi če z resnico nimajo nič skupnega.

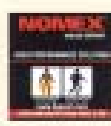
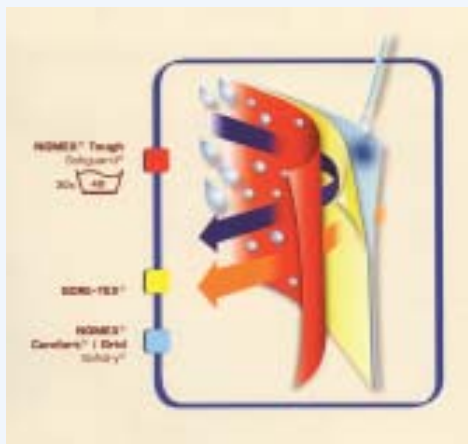

**PODJETJE ZA TRGOVINO
NA DEBELO IN DROBNO**

Udvančeva ul. 7, 1000 Ljubljana
tel. 01/561-75-30, 561-11-13, fax 01/561-75-33
e-mail: stami@siol.net

GZL že drugo leto opremlja svoje operativne gasilce z zaščitno gasilsko obleko DEVA FIREMAN TIGER. Ta ima novi certifikat EN 469:2005. Obdelana zunanja Safeguard tkanina zagotavlja najmanj dvajsetkratno obnovo impregnacije. Obleka zagotavlja najvišje možno udobje pri nošenju in izredno visoko odvajanje telesne vlage. Obleko odlikuje tudi nizka teža.

Trgovsko podjetje Stami d.d. vam želi varno leto 2007 in veliko sreče, zdravja in osebnega zadovoljstva!

NAGRADNA IGRA:

Trgovsko podjetje Stami d.d. v sodelovanju z zastopnikom firme Deva za Slovenijo Rock d.o.o. Ljubljana za pravilen odgovor srečnemu izžrebancu podarja kapo in komplet majic z gasilskimi motivi!

✂

IME _____

PRIIMEK _____ a

NASLOV _____ b

KONTAKTNA ŠTEVILKA _____ c

Kupon pošljite na naslov:
GZL, Zadobrovska cesta 88, 1000 Ljubljana

Odgovorite na naslednje vprašanje:

Kolikokrat lahko sami obnovite impregnacijo osnovne Safeguard tkanine na obleki Fireman Tiger?

- a) 5
- b) 10
- c) 20

Nagrajenec v prejšnji številki:
Matic Močnik, Ljubljana